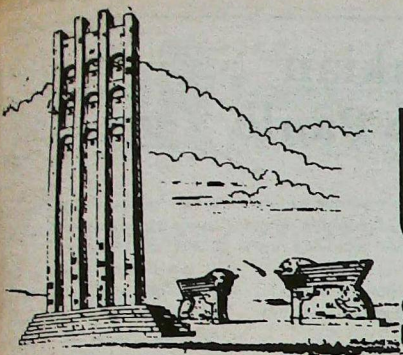

ULUS SARDARABAD

Buenos Aires
AÑO XIII
N° 449
Miércoles 5
de agosto
de 1987

FIEL EXPRESIÓN DEL PENSAR DEMOCRATA LIBERAL DE LAS COLECTIVIDADES ARMENIAS DE SUDAMERICA
PRIMER PERIODICO ARMENIO DE SUDAMERICA IMPRESO EN SISTEMA OFFSET

Editorial:

Cuarenta gloriosos años

La noche de un viernes de 1947, en Beirut, un grupo de visionarios, reunidos en casa del Profesor Parunag Tovmasian, resuelven fundar una Asociación Cultural a la que bautizan con el nombre de su querido maestro, gran escritor de la diáspora y hombre dedicado al quehacer nacional: Vahan Tekeyan.

Durante décadas, en la actividad de la Asociación, han surgido miles de benefactores, la Asociación se ramifica, se enriquece social y culturalmente, y el fruto de lo sembrado durante 40 años se traduce en nuevas creaciones, nuevas extensiones de una idea madre que va creciendo en el mundo y hoy, a la distancia, vemos que:

- Los discípulos de Tekeyan fundan la Asociación en Beirut.
- En 1951 se inaugura, también en Beirut, el Colegio Vahan Tekeyan.
- Comienza a editarse, en 1956, la revista literaria "Shirag".
- Se fundan filiales en Damasco, Haleb, y luego en Atenas, Buenos Aires, Londres y París.
- En 1960, se construye el moderno Centro Tekeyan, de Beirut.
- Se funda la Asociación Cultural Tekeyan de Montreal, en 1965; fundándose en los años siguientes 12 filiales más en EE.UU. y Canadá.
- En 1966 se establece el Concurso Literario "Halgashen Ouzounian".
- Se realiza la Primera Reunión de Delegados de EE.UU. y Canadá, en Nueva York. Desde ese entonces (año 1973) los Congresos se realizan todos los años en el mes de mayo.
- Los semanarios "Abaká", de Montreal y SARDARABAD, de Buenos Aires, comienzan a editarse desde 1975.
- Desde 1980, se edita en Londres el periódico mensual Erepuni.
- En 1981 se inaugura el Colegio Arshag Dikranian, de la Asociación Cultural Tekeyan de Los Angeles.
- En la lejana Sidney, Australia, se funda, en 1985, la filial de la Institución.
- Comienza a construirse un nuevo Centro en las regiones de Pasadena, Glendale, en 1985.
- En el mismo año 1985 se inaugura en Montreal el magnífico edificio de Informaciones y Documentos.
- La audición "La Voz de Tekeyan" se irradia en Montreal, Detroit, Montevideo y otras ciudades. También en

(continúa en pág. 7)

Las exequias de la Señora Arpiné Kouyoumdjian

Como informáramos en nuestra edición anterior, el miércoles 22 de julio dejó de existir en Montevideo la benefactora nacional, de la Santa Sede de Etchmiadzin y socia benefactora de la Unión General Armenia de Beneficencia, señora Arpiné Keulleyan de Kouyoumdjian.

Compañera de toda la vida de Misak Kouyoumdjian, máximo benefactor de las colectividades armenias de

Sudamérica, patriarca de la colectividad armenia de Uruguay y propulsor del movimiento educacional de esa comunidad, la señora Arpiné supo apoyar la tarea de su esposo y continuar, después de su desaparición, prestando su aliento moral y material a nuevas obras, a través de la Unión General Armenia de Beneficencia en quien confiaron para la concreción de nuevos logros en la gran

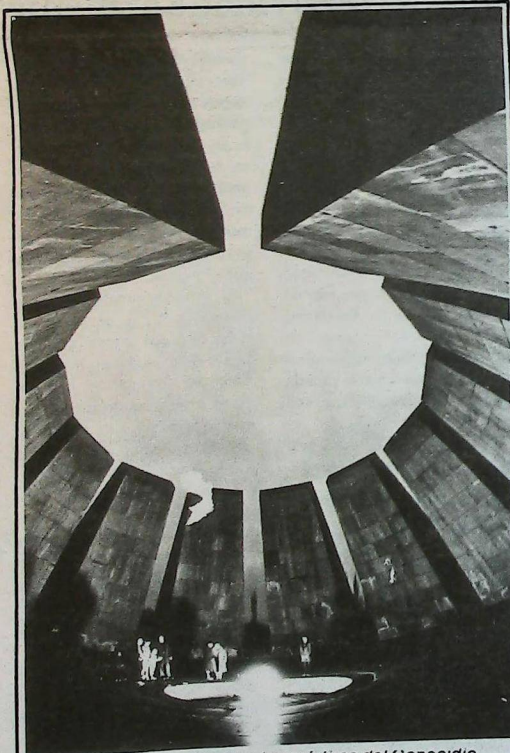
diáspora armenia.

Para asistir a sus funerales viajaron a Montevideo el señor José Youssefian, miembro del Consejo Central de la Unión General Armenia de Beneficencia y de la filial Buenos Aires, quien lo hizo en representación del Presidente Vitalicio del Consejo Central, señor Alex Manoogian, la señora Berduhl Emirian, madrina de la Sección Primaria del Instituto Marie Manoogian, las señoras Shushan Ekshian y María Rosa Kalaidjian, por la Comisión de Damas de U.G.A.B. Buenos Aires. También estuvieron el señor Juan Nourikhan, Presidente de la filial Córdoba de U.G.A.B., y el señor Antranig Poladian, director de la revista "Hooshar" de U.G.A.B. mundial, quien viajó especialmente desde los Estados Unidos.

El velatorio se realizó primeramente en el salón principal del Instituto Nubarian-Alex Manoogian y, luego, en el salón central de la U.G.A.B. De allí partió el cortejo fúnebre hasta la Iglesia Apostólica Armenia San Nerses El Agraciado, donde el Archimandrita Hagop Dzairakuin Vartabed Kelendjian ofició un responso, pronunciando palabras de exaltación a la personalidad de la extinta. Posteriormente, el féretro fue conducido al Panteón familiar en el Cementerio del Buceo, flanqueado por una guardia de motociclistas, donde se realizó la inhumación de sus restos.

Durante el velatorio hicie-

(continúa en pág. 7)

Vista del Monumento a los mártires del Genocidio de 1915 Erevan, Armenia. (Foto G. Kalachyan)

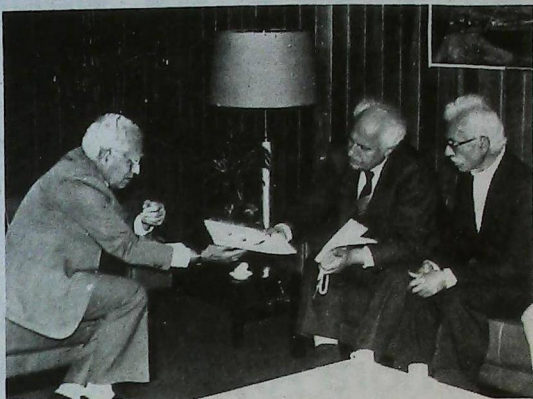
1947-ASOCIACION CULTURAL TEKEYAN-1987 40° ANIVERSARIO

Mensagem de Garlen Dallakian a coletividade armênia de São Paulo

No domingo, 21 de junho, o presidente do Comitê de Relações Culturais da Armênia com a Diáspora, Garlen Dallakian, transmitiu sua mensagem aos membros da coletividade armênia de São Paulo, durante palestra no Ginásio de Esportes Hagop Mavian da U.G.A.B..

Fizeram parte da mesa de honra que presidiu a conferência, além do palestrista, o Bispo Datev Karibian - Prelado da Diocese da Comunidade Apostólica Armênia do Brasil; os Padres Yesnig Guzelian e Boghos Baronian, ambos da Igreja Apostólica Armênia São Jorge; o presidente da U.G.A.B., Zaven Der Haroutiounian e como tradutora, Mônica Nalbandian.

Garlen Tallakian inicialmente discorreu sobre a história da Armênia, uma das primeiras nações do Oriente a ser civilizada e a adotar o cristianismo; nação que muito cedo criou o seu próprio idioma e conseguiu colaborar para o engrandecimento da

O presidente Garlen Dallakian em visita ao reitor da Universidade de São Paulo, Dr. José Goldenberg.

humanidade a través de intelectuais atuantes nas diversas áreas da ciência.

Esta evolução, porém, na visão de Dallakian, pode ter sido a causa de um grave problema, "fomos os primeiros em muitos campos - afirmou - talvez por isso a história nos castigou e muitos

povos nos dominaram impedindo a continuidade de nossa evolução".

Um outro aspecto também citado por Dallakian é que apesar da evolução, o povo armênio não preocupou-se com a própria união e com a interação com outros povos, "por isso, sofremos

muitos séculos e porque não dizer até hoje. Precisamos lutar, por nossa nação, pela nossa existência, mas não tivemos a visão de preparar o povo para uma luta unida e chegamos ao genocídio".

De 1920, quando foi criada a República Soviética da Armênia, o povo armênio partiu do "zero" e conseguiu um "verdadeiro milagre". A evolução foi conquistada em todos os campos, na indústria, na agricultura, nas ciências exatas e humanas, nas artes, enfim, em todas as áreas e a níveis realmente significativos.

Dallakian explicou essa evolução e esclareceu que paralelamente houve a preocupação com o bem estar do homem, em especial do camponês e com a preservação do meio ambiente.

Segundo o conferencista, os pontos básicos que possibilitaram a evolução da Armênia foram: a situação política da U.R.S.S.; a amizade e o relaciona-

mento do povo armênio com outros povos; e a genialidade dos intelectuais armênios.

"Acreditamos que com esses fatores podemos melhorar o relacionamento da diáspora com a Armênia e para isso, o Comitê tem grandes planos, os quais sintetizo com uma frase: "Fazer maior a presença da Armênia na Diáspora e vice-versa", disse o presidente Dallakian.

Ainda referindo-se a preocupação da Armênia com os armênios da diáspora, ele frisou que é fundamental que se fortaleça cada vez mais o relacionamento entre a diáspora e a Mãe-Pátria e finalizando, explicou que hoje se está trabalhando em um segundo plano, que consiste na formação da juventude, e este é um aspecto que vem sendo observado não só na Mãe-Pátria, mas também na diáspora, "na Armênia - concluiu - recebemos anualmente mais de 120 alunos que vem da diáspora para aperfeiçoar estudos na Mãe-Pátria".

De la reunion de la A.I.A.

As mensagens de Anak e Malkassian a coletividade armênia de São Paulo

Em conferência realizada no Salão Marfim do Brasilton Hotel, na noite de 29 de maio, sexta-feira, tendo como oradores o engenheiro Meguerdich Anak - representante da A.I.A. de Buenos Aires e o jurista Roberto Malkassian, foram transmitidas muitas informações sobre a Assembleia Interinstitucional Armênia, bem como, foi comentado o procedimento a ser adotado pelos armênios a fim de que se obtenha o reconhecimento do genocídio.

O primeiro orador da noite foi Anak, ele teceu diversas considerações sobre a A.I.A., sua criação e seus objetivos. Baseados nesse depoimen-

to, há considerações que, pelo grau de importância, merecem ser registradas:

A A.I.A. de Buenos Aires foi fundada em 17 de julho de 1984, sua criação foi consequência de anos de trabalho e de luta que propiciaram o amadurecimento de setores importantes da coletividade armênia da Argentina. Também favoreceu a formação desta organização o processo de redemocratização da Argentina, que "permitiu aos armênios, de uma forma pública e organizada, a iniciar um trabalho visando o reconhecimento internacional do genocídio armênio".

Na metodologia adotada pela A.I.A. o pluralismo é funda-

mental, isto significa que não existe sectarismo, todas as instituições estão em um plano de igualdade e a convivência se baseia no respeito mútuo. E portanto, uma entidade com objetivo unificador e tem transparência em suas atividades, tomando medidas baseadas sempre no consenso de todas as entidades que a integram.

O reconhecimento que vem obtendo a A.I.A. se reflete no plano nacional argentino, onde órgãos como as duas Câmaras do Congresso, entre outros, conquistou-se o reconhecimento do genocídio armênio. Este reconhecimento, bem como a atuação da A.I.A. se reflete também perante o Ministério das Relações Exteriores e Culto.

A A.I.A. de Buenos Aires também tem atuando junto a organismos internacionais. Além do reconhecimento que conquistou junto a Subcomissão dos Direitos Humanos da O.N.U., também participou de outros eventos significativos, tais como, um Congresso da Associação Latino Americana dos Direitos Humanos, realizada em novembro, em Montevideo, no qual se obte-

ve uma declaração do reconhecimento do genocídio e ações de apoio a esse reconhecimento no plano internacional; o 17º Congresso da Internacional Socialista, realizado em junho do ano passado, em Lima - Peru, onde a A.I.A. foi a única presença armênia da diáspora; a 76ª Reunião Interparlamentar, que acontece duas vezes por ano e reúne representantes de cerca de 100 países. Em todos estes eventos, a

A.I.A. vem realizando uma tarefa de divulgação de seus objetivos e ainda, aprofundando vínculos com os representantes dos países que integram a Comissão dos Direitos Humanos da O.N.U..

Um segundo objetivo da A.I.A. é a preservação do patrimônio cultural do povo armênio, símbolo de sua identidade e projeção futura. Dentro deste aspec-

(continúa en pág. 5)

Marachá comemora o Dia das Mães

Na notícia com o título acima, por um equívoco da redação, omitimos o fato de que o evento realizado em 08 de maio passado, contou também com a presença dos Padres Gabriel Chadarevian e Antonlo Nazareth Ket-

chedjian, ambos da Igreja Católica Armênia São Gregório Iluminador.

Registramos e Retificamos este nosso lapso, solicitando desculpas aos Padres e aos leitores.

El doctor Donelian, Presidente de A.I.A., (Brasil), pronunciando las palabras de apertura. De izq. a der.: Benjamin Distchekenian, Secretario de A.I.A. (Brasil), doctor Zohrab J. Donelian, Sr. Roberto Malkassian, Ing. Meguerdich Anak y Sr. Ochir Mosditchian.

K R U N C H I

Amistad y confraternidad entre pueblos

Los festejos tradicionales en la aldea de Karzaj, celebrados en mitad del verano, en homenaje al nacimiento de Ashugh Dzhivani, poeta armenio nacido allí (1846-1909), se convirtieron en una brillante fiesta de la amistad y

fraternidad entre los pueblos.

Miles de admiradores de Dzhivani se dieron cita en Karzaj, procedentes de todas las regiones transcaucásicas. Asimismo, Grupos Artísticos interpretaron obras

del poeta que constituyen un canto a la fraternidad entre los hombres y la amistad de los pueblos. Por su parte, celosos coleccionistas donaron al Museo local valiosos elementos relacionados con la vida y obra del poeta.

Renacimiento del antiguo teatro

Los Títeres del Teatro Armenio de las Sombras son los personajes principales de una película que, dividida en series, comenzarán a rodar cineastas de Armenia. El equipo de filmación será dirigido por Zhenia Jachatrian, colaborador del Instituto de Arqueología y Etnografía de la Academia de Ciencias,

quien manifestó a los periodistas que una de las características del Teatro de las Sombras es que no necesita decoraciones ni vestidos brillantes, pues en la pantalla aparecen nada más que sombras, pero con una riqueza de contenido interpretativo que ellas subyugan la atención de los especta-

dores.

Asimismo Jachatrian manifestó que fue un feliz acontecimiento poder vincularse con los descendientes de los Tumasian (famosos actores del Teatro de Títeres de la antigüedad), pues ellos les enseñaron los secretos del manejo del Teatro de Títeres.

Demanda de alfombras y tapices armenios

Haigork está considerada como la principal empresa fabricante de tapices y alfombras de Armenia. Con talleres y fábricas distribuidas en toda la República, su importante y calificada producción ha originado singular demanda en los países del

extranjero. Los artesanos de Haigork son los creadores de los famosos tapices "Arinberd", "Erevan" y "Vas-purakan", cuya creación se distingue por su gama refinada de colores y rico ornamento.

Premiada en Ferias Internacionales, la producción de esta empresa alfombrera armenia, también produce tapices "Shirak", "Armenia", "Gulligui" y "Erebuni", con delicadas composiciones en base a modelos bien estudiados y elegidos.

La UNESCO y el cine para niños y adolescentes

Dilidjan, ciudad balnearia de Armenia, se ha constituido en el centro de la Reunión Internacional del Cine para Niños y Adolescentes, patrocinada por la UNESCO, y que cuenta con la participación de representantes de 45 países.

Esta reunión, considerada como la más representativa

de cuantas sobre el tema ha realizado el organismo patrocinador, incluye también en esta oportunidad a representantes de países del Continente Africano. No escapa a los participantes de este evento lo complejo de los temas a considerar, por cuanto el cine no puede convertirse en maestro, es decir,

enseñar aleccionando, sin conocer las posibilidades creativas de los espectadores y determinar las cargas psicológicas y emocionales admisibles para ellos, especialmente considerando los problemas que afectan a los adultos y que también, de una u otra manera, se transmiten a jóvenes y niños.

Festival de jóvenes compositores

Acaba de finalizar en la ciudad armenia de Dilidjan, el Festival de Jóvenes Compositores de Música de Cámara. Durante dicho festival se presentaron las mejores

obras compuestas durante los últimos años y, según los críticos más exigentes, los jóvenes autores demostraron que con métodos con-

temporáneos pueden transmitir a la música las antiguas tradiciones nacionales, elaborando páginas musicales de claro contenido y grata audición.

U. G. A. B.

ARMENIA 1322 - BS. AS.

773-2820 y 772-2617

Comisión de Damas Almuerzo y Charla

"Cómo llegar a los 100 años con vigor"

Expositor: Dr. Osvaldo Kerschen

Jueves 20 de Agosto, 12,30 hs.

en U.G.A.B. - ARMENIA 1322

772-2617 - 773-2820

"Coro Shnorhali"

"Día de la Madre"

Domingo 16 de agosto
Salón Centro Armenio

13,00 Hs.
Armenia 1359

Municipalidad de la Ciudad de Buenos Aires

Secretaría de Cultura

Centro de Divulgación Musical

"CORO SHNORHALI"

Ciclo "Nuestro Canto Coral"

Centro Cultural Ciudad de Buenos Aires

19 de Agosto - 19,00 Hs. - Junín 1930 (Recoleta)

Almuerzo Dominical

Gran Parrilla

Carnes y achuras de exportación - A la carta

Domingo 9 de Agosto - Desde las 12,30

Organiza:

Comisión Padres y Alumnos Promoción 1989
del Instituto Marie Manoogian

Reserve su mesa en administración

Comisión de Cultura

Ciclo Cultural

VIDEO PREMIERE EN U.G.A.B.

Aniversario de la Ciudad de Erevan

PROYECCION EN PANTALLA GIGANTE

VIERNES 7 DE AGOSTO - 21.00 HS.

Auditorio Gulesserian

Entrada Libre

Asesoría técnica de riesgos Industriales
y contratación de seguros generales

Operamos hace más de 20 años con las mejores compañías del país

BONIFICACIONES Y REINTEGROS A LA COLECTIVIDAD

BME. MITRE 777 7° B. Capital T.E.: 49-1942/1896

A ARMENIA CON LA U.G.A.B.

OPERADOR
RESPONSABLE

OTOÑO DORADO '87 EN EREVAN

Turismo de alto nivel cultural, histórico,

artístico y espiritual

AL ESTILO DE PARECORDZAGAN

Salida: 8 de octubre

Coordinadores: MARTIN KESKISKIAN y JUAN DIMIDJIAN

INFORMES:

U. G. A. B.

ARMENIA 1322 - BS. A.

773-2820 y 772-2617

Sarmiento 552, 11º piso 1041 Capital Federal
Tel. 394 0096 0420/0744/7520
Fax 0041 B.A. 0229 79

Partido Armenagán

Estructura organizativa

VACHE GHAZARIAN

Traducido por Dicran Kahvedjian

El órgano del partido sería publicado bajo su vigilancia, si algún día los armenagán pudieran hacer triunfar su programa y tener su periódico oficial.

Las Comisiones no podrían mantener relaciones con otros organismos revolucionarios sin la autorización del Centro.

Las relaciones entre los miembros del partido y distintos organismos podrían establecerse sobre la base de las reglamentaciones internas adecuadas a las condiciones de las zonas, las que no pueden hallarse en contradicción con el Programa y el Reglamento fundamental.

Independientemente de estos organismos ejecutivos actuaba el Organismo o Tribunal Militar (1), con representantes proporcionales de las Comunidades, y en cuyas deliberaciones participaban dos representantes del Centro.

El Organismo Militar tenía a su disposición grupos compuestos por varias decenas de soldados, siempre preparados a ejecutar sus instrucciones.

El Organismo presenciaba los ejercicios militares y principalmente la provisión de armas. Seguramente a través del mismo se ejecutaban las operaciones militares y los actos terroristas.

Es de notar que el Reglamento fundamental del Partido Armenagán está basado sobre un estricto sistema administrativo centralizado, y a pesar de que en la formación de los organismos preponderaba el sistema de elección (y por votación secreta) y no la designación, y las resoluciones se adoptaban, según las circunstancias, por simple mayoría o por mayoría absoluta de votos, estaba lejos de la aplicación consecuente del espíritu demócrata liberal. Naturalmente, aquí desempeñaban su papel las condiciones del país, el nivel de concientización de los hombres de filas y el carácter revolucionario del partido.

La principal ventaja de los reglamentos internos es posible apreciarla en su flexibilidad y en su adecuación a las condiciones locales o la situación de los hombres de las bases. Por ejemplo, la cuota que debían abonar los miembros se estipulaba según el grado de desarrollo y la posibilidad económica de cada uno.

La necesidad de recurrir al reglamento no era muy frecuente dentro del partido, por cuanto era muy fuerte el espíritu de sacrificio y la confianza mutua entre los correligionarios (2).

El reglamento armenagán carece de puntos que especifiquen las condiciones que regulan el ingreso de los miembros. De esto se puede deducir que siempre des-

pués de un severo examen y las debidas recomendaciones - podían ingresar al partido todos aquellos (seguramente sin distinción de sexo, pero sí con limitaciones en lo que respecta a la edad) que aceptaran su programa y prometieran llevarlo a la práctica y someterse a las instrucciones que se impartieran.

Entre los miembros había artesanos, agricultores, médicos, comerciantes, maestros, activistas-propagandistas, guías, clérigos, juristas, funcionarios gubernamentales subalternos, (policías, guardianes, etc.), armeros y combatientes.

Entre estos era muy considerable la cantidad de jóvenes que habían alcanzado un cierto nivel de desarrollo intelectual, maestros y comerciantes (había gran número de joyeros). Esta circunstancia dio lugar a que el partido Armenagán fuera considerado una organización burguesa...

Lógicamente, de estos miembros únicamente los activistas - propagandistas - que en su mayoría eran también maestros, y los combatientes, eran los que realizaban permanentemente la actividad partidaria.

Los demás miembros se limitaban a estar presentes en las reuniones y deliberaciones periódicas y ordinarias, y cumplir con las obligaciones que se les confiaban.

Medios económicos

Los ingresos materiales del partido provenían, fundamentalmente, de las cuotas, de la colaboración económica de los miembros simpatizantes y de los obtenidos en "forma digna" por los grupos.

De los ingresos provenientes de las cuotas y las donaciones de los miembros activos y simpatizantes de Armenia Occidental, un 30 por ciento era remitido por el grupo a la Comisión una vez cada seis meses, la que a su vez enviaba la mitad a la Central.

Las zonales que estaban en el extranjero destinaban a la Central el cuarenta por ciento de sus ingresos.

El 70 por ciento restante de los ingresos del grupo se destinaban a las relaciones, a formar nuevos grupos, el periódico y la propaganda, viajes, gastos de las perso-

nalidades activistas, compra de medios de autodefensa, ejercicios militares, a la creación de bibliotecas ambulantes que contribuyeran a la educación, establecimiento de fábricas de armas, soborno a funcionarios estatales, etc..

Tanto el Reglamento como la realidad, nos demuestran que los medios económicos del partido, a pesar de la situación acomodada de muchos de sus miembros, eran muy limitados y dificultaban las posibilidades de una labor más extensa.

Mientras que, para desplegar una actividad más amplia en esos días, tal vez fuera necesario seguir el ejemplo de los otros partidos.

(1) - A. Egarian, obra citada, pág. 72
(2) - A. Tarpinian, obra citada, pág. 124.

TURQUIA, ESTADO GENOCIDA (1915-1923)

por
Pascual C. Ohanian
Reservas al T.E.:
795-7063

UNIFORMES COLEGIALES

BLAZERS,
PANTALONES
JUMPERS
765-5293

Los Caibos 63 BOULOGNE

Merceril S.A.

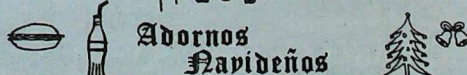
Larrea 237. Capital

T.E.: 48-9343

Agrupación Scout "San Vartan"
lo invita a:

LA IV FERIA DEL PLATO

BUFFET de Jueves y Viernes

9 DE AGOSTO - 11 HS

Virrey del Pino 3511
TARJETAS DE CREDITO

= PROFESIONALES =

MEDICOS

Dr. Sarkis Balassanian
Jefe División Cardiología
Hosp. J. Pirovano
(Electrocardiograma Ergometría - Holter - Ecocardiografía)
Callao 531 - 1° C - T.E. 40-7589

Dr. Jorge L. Balassanian
Médico Unidad Coronaria
Hosp. J. Pirovano
(Electrocardiograma Ergometría - Holter - Ecocardiografía)
Urgencias: T.E. 701-6137

Dr. Teodoro Yacoubian

Cirugía Plástica • Estética y Reparadora
Jefe de Trabajos Prácticos de Cirugía de la Univ. del Salvador
H. Yrigoyen 700 - Martínez - T.E.: 798-6237
Esmeralda 977 7° 15-Cap. - T.E.: 312-4508-Partic. 771-9003

DANIEL E. BALASSANIAN

Traumatología y Ortopedia - Artrosis - Artritis - Reumatismo
Cons. Callao 531 - 1° C
T.E.: 40-7589

URGENCIAS
T.E.: 784-0701

Dr. Nicolás HERMES

CIRUGIA GENERAL
Ex-jefe Area Quirúrgica del
Hospital Fernández

Dr. Ricardo Luis HERMES

ENDOCRINOLOGIA
Dra. Marcela Castelli de HERMES
PSIQUIATRIA

Pueyrredón - 1° 3° B - Solicitar turno al 783-0711

DENTISTAS

Dr. Pedro Balassanian
Lun. miér. vicr. de 15,30 a 20,00
TARJETA "VISA"
Corrientes 2221 2° "C"
T.E.: 47-1443

Dr. Daniel Vaneskeheian
Odontólogo
Lun. y miér. 17,00 a 20,00 hs
Virrey Loreto 2446 3° B
T.E.: 782-3976 / 35-6530

ESCRIBANOS

Dr. Arturo Balassanian
Escribano
Florida 716 2° K
T.E. 392-2768/3065
Lun. a Vier. de 10:00 a 18:00

Gregorio Hairabedian
Escribano
Av. Roque S. Peña 570
Piso 3° - T.E.: 33-5761

As mensagens de Anak e Malkassian...

(viene de pág. 2)

to, a A.I.A. de Buenos Aires participou em novembro do ano passado da reunião da ICOM, órgão ligado a Unesco e que se ocupa, entre outros aspectos, com a preservação do patrimônio cultural da humanidade. Na ocasião, a A.I.A. editou um livro sobre o patrimônio cultural em vias de desaparecimento e de destruição por distintos motivos, localizados na Armênia Ocidental, mais concretamente njs territórios ocupados pelos turcos.

Por iniciativa da A.I.A., se propôs em Buenos Aires a criação de um curso denominado "O Genocídio e os Armênios", a nível secundário, já adotado pelo Instituto Marie Manoogian da U.G.A.B. desde o ano passado, cujo objetivo é a formação das novas gerações para uma atuação no âmbito dos direitos humanos.

A A.I.A. mantém um relacionamento fraterno com todas as comunidades armênias da diáspora, orientando suas ações no sentido da harmonia com as aspirações da Mãe-Pátria.

FOTO: RUBEN E. KALOUJIAN

Vista general de la Conferencia de la A.I.A., en el Salón Marfil del Brasilton Hotel.

Reverendo nosso posicionamento

A mensagem proferida pelo jurista Malkassian, em síntese, teve com ponto fundamental o posicionamento que o povo armênio deve ter para conquistar vitória em suas reivindicações. Sugirindo a reflexão, registramos algumas considerações:

Até 1984 os armênios pecaram

por omissão, isto é, desde 1979, há 5 anos portanto, não aparecida na O.N.U. nenhum armênio para falar sobre o genocídio.

Há de se considerar também, que o povo armênio não é o único a falar sobre este problema. "Os turcos dizem que os armênios não vêm buscar na realidade uma questão humanitária, pois em primeiro lugar, são te-

rroristas e não buscam o que é direito. Afirmando também que na verdade o que importa aos armênios não é o reconhecimento humanitário do genocídio, mas a reivindicação da soberania territorial".

Diante deste quadro, em 1984, teve início o esforço junto as Nações Unidas. Nesse contexto é preciso estar atento para a linguagem a ser utilizada e também para o convencimento de que o reconhecimento do genocídio é uma causa humanitária.

Outro aspecto que foi considerado é que perante a Comissão dos Direitos Humanos somente pode ser reivindicado o reconhecimento do genocídio, pois é um órgão que só se ocupa dos direitos humanos. A reivindicação de indenizações e territórios "poderá levar ao fracasso".

"Não significa renúncia pedir a Comissão de Direitos Humanos o reconhecimento do genocídio sem a menção de outros temas, pedimos a Comissão o que ela poderia nos dar. Foi dessa forma que em um ano conseguimos obter um resultado que talvez nem imaginássemos ser possível".

Este foi o primeiro passo, mas a O.N.U. é um sistema complexo, cujo órgão superior é a Assembleia Geral, da depende o ECOSOC - Conselho Econômico

e Social das Nações Unidas, des- te a Comissão de Direitos Humanos e da Comissão depende a Subcomissão dos Direitos Humanos.

É fundamental que os armênios em cada um dos países onde vivem busquem conquistar um relacionamento junto ao Governo e órgãos como o Ministério das Relações Exteriores e o Parlamento, para ter dessa forma, apoio no momento do voto na O.N.U.

O apoio político de todos os países, grandes, médios e pequenos, é fundamental, precisamos do voto favorável da cada um deles e isto somente poderá vir como consequência de um trabalho político em cada uma das Nações, como por exemplo, aqui no Brasil, país não alinhado, que tem posição muito respeitada é membro da Comissão de Direitos Humanos.

O compromisso é de todos nós. Devemos desenvolver na Diáspora, com o mesmo entusiasmo que construímos igrejas, escolas, sedes sociais e esportivas, um caminho em que todas essas instituições e mais uma parcela da coletividade se integram na luta para se recuperar o tempo perdido no esforço em nível governamental para o reconhecimento do genocídio.

De "Clarín"

Aganbegyan. reorganizador de la economía rusa

Abel G. Aganbegyan, un súbdito armenio al servicio del gobierno del Kremlin, ha resultado ser el cerebro de la reorganización económica implantada en Rusia a partir de fines de junio pasado, dándose el caso de que sus poco convencionales ideas han reemplazado al orden hasta entonces establecido.

Las teorías económicas de Aganbegyan comenzaron a despertar interés en el medio académico después que, en 1961, se trasladó a Novosibirsk y empezó a trabajar con Leonid V. Kantorovich, considerado como uno de los pioneros en una técnica económica-matemática llamada programación lineal, destinada a desarrollar modelos de planeamiento.

Ambos usaron la técnica para examinar el desarrollo, administración y planificación de la industria soviética, sin dejarse limitar por las consideraciones ideológicas, que parecen inherentes a la mayor parte de la teoría

económica soviética. La conclusión a que llegaron fue que la excesiva centralización administrativa estaba ahogando el desarrollo industrial.

Aunque Aganbegyan pudo manifestar en sus escritos de las décadas del 60 y 70 sus ideas económicas, el pensamiento ortodoxo primaba en la Unión Soviética, y sólo los economistas vinculados con esa posición llegaban a situaciones de

preeminencia. Y, así, sus teorías no tuvieron repercusión en el medio oficial.

Pero en la década del 70, en que Aganbegyan conoció a Gorbachov, que era Secretario a cargo de la Agricultura, las cosas empezaron a cambiar. De tal manera que cuando Gorbachov asumió el poder, y especialmente en 1983 en que se hizo cargo de la Economía, ambos comenzaron a encontrarse con regularidad.

Desde hace un año Aganbegyan es Secretario del Departamento de Economía de la Academia de Ciencias, escuela de élite para la investigación fundamental, convirtiéndose así en la principal personalidad dentro del pensamiento económico del país.

Lidera un conjunto de economistas que son considerados los creadores del nuevo pensamiento económico soviético, cargo equivalente al de Consejo de Asesores económicos de la presidencia.

DIVORCIO VINCULAR

Dr. Eduardo Dante Asilian

Lunes - Miércoles - Viernes 18 a 20 hs.

Montevideo 536, 4º Piso "B"

Cap. Fed.

T.E.: 40-4378

FABRICA DE CINTURONES

JOSE ABDIAN

M. J. CAMPOS 3835/39

Valentin Alsina

T.E.: 208-0936

Para las cuatro estaciones y todas las edades

Lanas "Hetiesia"

-PROFESIONALES-

MEDICOS

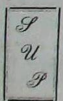
Dr. Roberto Djebellan
Especialista en Cardiología
M.P. 5040 - 9 de Julio 573
CORDOBA

CONTABILIDAD IMPOSITIVA

Dr. Ricardo Delanian
Estudio Contable Impositivo
Contador Público U.N.C.
Entre Rios 263 1º 4
T.E.: 3-1141 - CORDOBA

ABOGADOS

Dr. Juan Carlos Merdinian
Abogado
Rondeau 578 T.E.: 051 45215
CORDOBA

Simón Abdian

Santa Unión
PROPIEDADES

Tie. Gral. Donato Alvarez 1060
1406 Capital Federal

58-2760

Conversaciones sobre la historia del pueblo armenio

XX

Menuá

(Segunda parte)

POR EL PROFESOR RAFAEL ISHJANIAN
Traducido por Diana Dergarabedian

La lectura de las inscripciones nos indica que Menuá logró crear y mantener fluidas relaciones amistosas con los asirios, durante bastante tiempo. En el transcurso de su largo reinado, sólo hubo dos enfrentamientos entre las fuerzas asirias y las armenias, y eso bastante lejos de Van-Dosb.

Una vez establecida la paz en el sur, Menuá centró su atención en la unión de algunos de los reinos independientes del oeste y del noroeste de la Gran Armenia, al Reino del Ararat. Como sabemos, a lo largo de la historia del pueblo armenio, los reinos independientes de la Gran Armenia se separaron varias veces del reino principal, mientras sus dirigentes tendían a la unión de sus reinos.

Menuá, a veces pacíficamente y en otras oportunidades, mediante acciones bélicas, anexó a su reino muchos territorios de la Gran Armenia; entre ellos, la extensa zona comprendida entre Gars, el Mar Negro, el río Djorogh, Daik, el valle del Arax y muchas zonas aledañas al lago Seván. Desplazándose hacia el oeste, el rey armenio llegó hasta

Dzopk (Dzioani), salió de los límites de la Gran Armenia y ocupó la ciudad de Melidea, en el Asia Menor. En el sudoeste, sometió Aghtznik (Aldzin) y otras ciudades, entre ellas, Mana, ubicada en el sudoeste del lago Urmíá.

En las inscripciones cuneiformes, el nombre de Daik, estado que se encontraba en el noroeste de la Gran Armenia, aparece como Diauji. En el fragmento de una inscripción, aparece cómo Menuá anexó Daik al reino de la Gran Armenia. Dice: "El dios Haig se levantó en armas contra el poderoso estado de Daik. Haig era poderoso; el poderío militar de Haig era importante. Menuá, el hijo de Ishbuhún, se lanzó al ataque con la fuerza del dios Haig, que lo inspiraba."

Menuá dice: "Sometí al estado de Daik y ocupé, mediante la fuerza, la ciudad real Shashin. Incendié la ciudad y destruí sus fuertes... El rey de Daik, Uduburshini, se presentó ante mí y se arrojó a mis pies. Me compadecí de él y le perdoné la vida, con la condición de que pagara sus impuestos. Así, me pagó con oro y plata y me rindió tributo."

Así, Menuá sometió tam-

Altorrelieve de un árbol "sos" con la figura de un mago que predice el futuro.

bién a otros reinos independientes; les hizo rendir tributo, aunque en muchos casos fue magnánimo con ellos, tras vencerlos.

Además del acueducto de Ván, Menuá realizó otras obras edilicias; a orillas del río Arax, construyó una ciudad, con su nombre, que en la antigüedad fue conocida como Holguerd u Holaguerd.

Suponemos que Menuá, que era un sacerdote-mago, se ocupaba de realizar predicciones. Jorenatzí escribe que, desde la antigüedad, el pueblo armenio tenía por costumbre adivinar el futuro; para ello, se utilizaban hojas de árboles. Los magos observaban si se mantenían quietas o se movían; si lo hacían, su significado variaba, según si su movimiento era rápido o lento. Para ello, también tenían en cuenta la fuerza de los vientos y su dirección.

El arqueólogo alemán P. Karlmaier escribe que -según se conserva en ilustraciones y altorrelieves- en el Reino Armenio del Ararat existían árboles llamados "sos", con hojas de una variedad parecida a una punta de lanza. Sus ramas eran muy similares a las que según Jorenatzí, estaban relacionadas con la adivinación. Se cree que esas hojas simbolizaban al dios Haig.

También Menuá se ocupó

de este arte de predecir el futuro a través de las hojas. Generalmente, muchos de los reyes armenios de Ván eran sacerdotes-magos; esto se advierte en la lectura cuidadosa de las inscripciones cuneiformes.

Según la tradición popular, de la que se han nutrido Mar Apas y Jorenatzí, Ara I fue asesinado al luchar contra las fuerzas asirias, dirigidas por la reina Semiramis. Pero, vemos que Ara era el hijo de Menuá y que -por ende- vivió muchos años después que la reina asiria.

Menuá murió en el 786 antes de Cristo; Semiramis le sobrevivió por unos años más. Entonces, no pudo haber sido Ara I, sino Menuá, el que fue asesinado por las fuerzas asirias.

Muchos siglos después, la tradición popular reescribió esta historia con la creación de una hermosa leyenda.

(continuaré)

SURFING

SRL.

Telas de plush-jersey-pliqué-ribb-morley-toalla-etc.

Ropa interior Varlelan
Ropa deportiva Cameron
Lavalle 2486 - Larea 377
T.E.: 47-7390
Pueyrredon 358 (1032) Capital
T.E.: 47-1381

Nueva Ley de Divorcio

Dres. Malkassian - Goldfarb - Monticelli

Abogados

Av. Corrientes 1296, 7º Of. 74

13 a 19 Hs.

T.E.: 35-1632/9504

Koulaksizian Hnos. S.A.

Fábrica de tejidos

Lima 3560. Caseros. T.E.: 750-4632/3501

TEXTIL CENTER

DE GASE LUX S.R.L.

Fabricación y ventas de telas laminadas • Sedas
Dibujos y diseños propios • Pailletes • Sedas naturales
Gran variedad de lurex lisos y estampados

Lavalle 2437
T.E.: 962-9118

Alsina 1291. Capital
T.E.: 38-6596

WARNES 999. CAPITAL

Esq. Av. Juan B. Justo

T.E.: 855-0562

Accesorios para el automotor
Venta y colocación en el acto

Audio - faros - bocinas - aire acondicionado

cristales tonalizados - techos panorámicos - polarizado de cristales -

Sábados: abierto hasta las 13.00

H. Yrigoyen 1426

T.E.: 795-3836/8838

Florida

Vicente López

Cuarenta gloriosos años

(viene de pág. 1)

Montreal tiene su Sede el Grupo de Teatro "Escenario Armenio" y el conjunto de danzas "Nairi".

• Con gran esplendor se conmemoró, en 1978, el centenario del natalicio de Vahan Tekeyan, conmemoración celebrada tanto en Erevan como en numerosos centros de la Diáspora. Con este motivo se han comenzado a imprimir los manuscritos de las obras de Tekeyan, así como su correspondencia y otros escritos de importancia.

• En 1986 Sidney tiene también su medio de expresión al comenzar a editar su mensuario "Miutiún".

• En 1987 en Atlanta, California, se inauguró el moderno Centro Juvenil Vahan y Nartuhi Beshgheoturian, de la Asociación Cultural Tekeyan.

• En el mismo año, en Nueva York, se efectuó la apertura del Centro Hrach y Nvart Youssofian.

Hecha esta breve reseña, cabe preguntarse: los ocho fundadores de la Asociación Tekeyan, ese viernes por la noche, imaginaban este resultado?, o, quizá, para esos momentos, semejante extensión por el mundo debía considerarse como un milagro irrealizable?

Qué fe y voluntad, qué entrega y ahínco debieron ponerse en práctica para hacer realidad una idea como ésta, que así asegurara firmemente la inmortalidad de nuestro gran escritor.

Agasajo al Dr. Juan Carlos Pugliese

El pasado 28 de julio se cumplió en el Salón Boghos Arzoumanian el homenaje que el Consejo Nacional Armenio tributó al Dr. Juan Carlos Pugliese, Presidente de la Honorable Cámara de Diputados, con motivo del apoyo brindado por dicho organismo legislativo a la defensa de los derechos humanos armenios en la Causa del Genocidio. Comenzó el homenaje el señor Avedik Izmirlian, quien hizo el ofrecimiento de este agasajo, siguiéndolo en el uso de la palabra el señor Eduardo Sefarian, Presidente del Centro Armenio, quien también se refirió al reconocimiento de la armenidad hacia este gesto de solidaridad del cuerpo legislativo que preside el Dr. Pugliese. Posteriormente, el señor Isaac Nighogossian trazó una semblanza de la personalidad y trayectoria del homenajeado, invitándolo a usar de la palabra. En su ameno discurso, el doctor Pugliese manifestó que aceptaba el homenaje en nombre del cuerpo que representaba, pero que más que a él el homenaje debía tributarlo a los armenios la

Nación Argentina, por haber encontrado en la colectividad armenia una colaboración y esfuerzos permanentes en beneficio de su progreso.

Finalmente, el señor Stephan Arslanian, en nombre del Consejo Profesional Argentino Armenio, entregó al Dr. Pugliese una hermosa plaqueta con el alfabeto armenio, obra del artista Manuel Gheridian.

Las exequias de la Señora Arpiné Kouyoumdjian

(viene de pág. 1)

ron guardia de honor los alumnos del Instituto Nubarian-Alex Manoogian, y un público numeroso despidió los restos de la señora Kouyoumdjian.

En los salones de la U.G.A.B., antes de que partiera el cortejo fúnebre, hablaron en su homenaje el señor José Youssefian, quien lo hizo en nombre del Consejo Central de la U.G.A.B. y de su Presidente Vitalicio, don Alex Manoogian, el señor Juan Nourikhan, en nombre de las filiales sudamericanas, el señor Antranig Poladian por el cuerpo editorial de "Hoo-sharar", el director del Liceo, Alex Manoogian, la vicepresidente de la filial Montevideo de U.G.A.B., Dra. Verónica Devirian. Por su parte, el Presidente de la filial Montevideo, señor Krikor Berberian, habló para despedir sus restos en el cementerio local.

Asimismo, se leyeron numerosas notas de pésame y, especialmente, la del señor Alex Manoogian.

En nombre de la Regional Sudamericana de la Organización Demócrata Liberal Armenia, Ramgavar Azadagán, así como también de la Asociación Cultural Tekeyan, de los cuerpos editoriales de sus órganos de difusión, Semanario "Sardarabad" y audición radial "La Voz de Tekeyan", de Montevideo, ex-

presan su más sentido pésame a la hija en el afecto de la señora Kouyoumdjian, la benefactora Isabel Aintablian, a los hermanos Keulleyan y a la gran familia de Pa-recordzagán, con motivo de la desaparición de la bene-

factora señora Arpiné Keulleyan de Kouyoumdjian, figura patriarcal de la colectividad armenia del Uruguay, e inimitada benefactora de las comunidades armenias de Sudamérica.

"SARDARABAD"

El cortejo fúnebre parte de la Iglesia San Nercés, de Uruguay.

Ingreso a la Fundación Educacional Melkonian de la U.G.A.B

Curso Lectivo 1987/88

Para información de quienes deseen ingresar a los Cursos que dicta esta Fundación, la misma comunica:

- 1º: La Fundación Educacional Melkonian es el principal Centro Educacional a nivel secundario, de la Diáspora.
- 2º: Su objetivo primordial es instruir y educar a los alumnos con bases netamente armenias.
- 3º Para lograrlo se desarrollan ricas y diversas actividades fuera del ambiente de las aulas.
- 4º: La Fundación ofrece una completa educación a nivel secundario iniciándolos en la ciencia de la computación. Los alumnos participan del sistema de estudios de la Universidad de Londres, y al aprobar sus exámenes reciben el "General Certificate English", que habilita su ingreso a las Universidades de Armenia, Europa y América.

Para recabar mayor información, los interesados deben dirigirse al Consejo Central de la Unión General Armenia de Beneficencia.

CONTEMPORAN Alfombras Atlántida

CORDOBA 4475
CAPITAL FEDERAL

T.E. 773-2794
774-2977

Lutufyan Hnos. S.A.

Fábrica de pañuelos y toallas
Estamperías
y tintorerías de hilados

Larrea 738 Cap. Fed.
Francia 275 San Martín (Pcia. de Bs. As.)

Daniel Youssefian e Hijos S.A.

Distribuidor y Mayorista Textil
Blanco y Tejidos en general

Sarmiento 2357. Buenos Aires
T.E.: 48-9442/5298

Dr.

Luis H. Vertanessian

Escribano

Tucumán 1455 7º F

T.E.: 45-2649

La mejor ropa
de ski

American Express
Diners Club

PLAN 2 y 3 PAGOS

Teller y bolsa de ski

FLORIDA 706 CABILDO 4650
Ventas por Mayor CALLAO 1326

Reunión por los 30 años del "Coro Arax"

"El Coro Arax es el coro nacional de la diáspora"

Tatul Altunian

El jueves 30 de julio, por la noche, se llevó a cabo en su local de Galería Güemes, la reunión convocada por el Director del Coro Arax, Maestro Jean Almouhian.

Luego de saludar a los presentes, el maestro Almouhian comenzó explicando los fundamentos y objetivos y métodos utilizados para el desarrollo del Coro, los que sintetizó en dos puntos: **La Canción Armenia** y, por medio de ella **Divulgar la Cultura Armenia**.

Asimismo, manifestó que el éxito del Coro Arax está cimentado en 4 columnas fundamentales, que son otros tantos parámetros que

deben atender todos y cada uno de los integrantes del Coro Arax. Por su orden, esa columna son:

1a.) Los miembros deben conocer muy bien el solfeo.

2a.) Todos ellos toman clases especiales de vocalización.

3a.) El grupo debe desenvolverse dentro de la mayor disciplina.

4a.) Debe existir, en el seno del grupo, un profundo sentimiento nacional armenio.

Con respecto a la cuarta columna, el maestro Almouhian manifestó que su maestro fue el Director del Coro Nacional de Armenia, Aram Der Hovhannisian, con

quien convivió en Armenia durante tres meses, en el año 1960. Luego, visitó Armenia en seis ocasiones, en las que tuvo oportunidad de acceder a la conducción de importantes coros arménios.

Informó asimismo el Profesor Almouhian de su preocupación de llevar a los integrantes del Coro Arax al cumplimiento de la cuarta columna y que, para lograrlo, usa el método del Padre Gomidas quien, antes de enseñar una canción, explicaba a sus alumnos la significación de cada una de las palabras contenidas en ella, la razón por la cual las había

escrito el poeta y porqué ellos debían cantar esa canción con toda su fuerza y convicción. Y, acto seguido, ilustró sus palabras informando a los concurrentes sobre el profundo sentido nacional de las canciones de Gomidas.

Al finalizar la exposición del compositor Almouhian, se anunció que el viernes 13 de noviembre, en el Auditorio de La Misericordia, se celebrará el 30° aniversario de la Fundación del Coro Arax, en cuya oportunidad dicho Coro brindará un Concierto integrado exclusivamente con obras del Padre Gomidas.

Aniversario de

Erevan - Erepuni

Pasado mañana, viernes 7, se realizará en el auditorio Gulesserian de la U.G.A.B. una "Video-Premiere" en la que se presentará la Festividad de octubre que se realiza anualmente en Erevan con motivo del aniversario de la Capital de Armenia. Es el momento en que el pueblo invade plazas y parques para escuchar los conjuntos orquestales, de danzas y coros, y este espectáculo mostrará a más de 300 bailarines en escena. Asimismo, se verá a las autoridades nacionales en el momento de designar ciudadanos ilustres a un científico, un intelectual y un trabajador. Esta "Video-Premiere" será en Armenia 1322, a las 21.00 Hs.

CENTRO CULTURAL
GENERAL SAN MARTIN

"CABARET DE LAS ARTES"

Este espacio artístico-cultural creado y dirigido por Felisa Kuyumdjian, sigue convocando en el Centro Cultural General San Martín, Sarmiento 1551, al mundo artístico que vive o pasa por Buenos Aires.

Así, por ejemplo, el 5 de agosto, a las 20.15, en la Sala F, estuvo el escritor Bernardo Ezequiel Korembli en el espacio "Alain y Eva" o "Los infortunios del Paraiso"; en el mismo intervino la bailarina Patricia Russo.

El lunes 10 de agosto, esta vez en la Sala C, pero siempre a las 20.15, estará la escritora Julia Prilutzky Famy en el espacio "Bajo el signo del Amor". Ella dialogará con Felisa Kuyumdjian con referencia a la aparición del libro "Dulce y Extraño Amor". Además de Patricia Russo en la danza y Ana María Cabrera en la poesía, intervendrán Georgette Grayeb y Dante Viglicca en canto y guitarra.

¿FIGURA USTED?

Comenzamos la realización de la Guía Armenia de la Rep. Argentina —perfeccionada—
Para recabar datos le solicitamos tome en cuenta este volante.

ENVIE HOY MISMO ESTE CUPON, con los datos de sus amigos, parientes, o los suyos,
a la GUÍA ARMENIA de la REPUBLICA ARGENTINA, Calle Roseti 124 Tel. 855-8282
1427 - Buenos Aires

Solicito las siguientes figuraciones/correcciones sin cargo ni compromiso alguno

SECCION FAMILIAR

Apellido.
Nombres.
(del jefe de familia)
Cantidad del grupo familiar.
Significado del apellido.
Pueblo de origen en Armenia.

DEBE FIGURAR:

Calle.
Localidad.
Teléfono.

ACLARACION: En el caso de las familias mixtas (armenio con no armenio), donde el jefe familiar sea no armenio, debe añadirse el nombre completo de la cónyuge y la localidad de origen de la familia de ésta.

SECCION COMERCIAL

Nombre de la Empresa.
Ramo.
Dirección.
Localidad.
Teléfono.

SECCION PROFESIONAL

Apellido.
Nombres.
Profesión.
Dirección.
Localidad.
Teléfono.

JOTOR SA

INVERSORA - FINANCIERA

La Empresa Líder del Mercado Inmobiliario

CENTRAL: Av. Callao 836
BELGRANO: Av. Cabildo 300
CABALLITO: Av. Rivadavia 4309
VICENTE LOPEZ: Av. Maipú 1601

T.E. 41-8671/6093/5312
T.E. 771-4695 - 773-2748
T.E. 981-4536/3288
T.E. 795-0934

Moda Infantil-Juvenil
Nueva Colección "Damas"
Joggings • Buzos • Vestidos

de Kaloghlian Hnos.

anushik

Cucha Cucha 1770
(1416) Capital
T.E.: 58-6811

ՌԱՄԿԱՎԱՐ ԱԶՏԱՏԱԿԱՆ ՄԱՄՈՒԼ ԿՈՒՍԱԿՑԻՍԱԿԱՆ ՎԵՐՈՒԹԻՈՒՄԵՐ ՊԱՀԵԼ ՄՏԱԾՈՒՄԻՆ ՀԱՄԱՍԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

Գրեց ՏՈՒՔԹ. ՆՈՒՊԱՐ ՊԵՐՊԵՐԵԱՆ

Քաղաքակիրթ աշխարհի քաղաքական կեանքը հիմնում է կուսակցականության դրոշմաբան վրայ: Չենք ըսել՝ կուսակցությունները գոյությունը կարելի էր դարձնել պետություններու բնականորեն գործընթացը, որովհետև, ինչպես գիտեք, կան պետություններ, որոնք որդեգրած են միակուսակցական դրոշմաբան: Արեւմտեան քաղաքական մտածողութեան համար, ուսմակավարական դրոշմաբան լինի գործադրումը կ'ըլլայ, եթէ խնդրոյ առարկայ պետութիւնը իր ծոցին մէջ հաշուէ նուազագոյն երկու կուսակցութիւններ որոն ինչպէս Միացեալ Նահանգներու պարագային՝ զաղաքապարաւանական գիծով իրարմէ շատ տարբեր չըլլալով հանդերձ, կրնան ունենալ և իրականին մէջ կ'ունենան իրարմէ տարբեր, չսեղող համար հակադրեալ ազգային քաղաքական ուղղութիւններ:

Ինչ կը վերաբերի մեր ազգային քաղաքական կազմակերպութիւններուն, որոնք իրենց գոյութիւնը կը պահեն առանձնաբար փոխըմբռնալ իրականութեան մէջ, որովհետև մեր հայրենիքին՝ իս. Հայաստանի որդեգրած միակուսակցական դրոշմաբան անոնց գործունէութեան արդեւ կ'ըլլայ հայրենի հողին վրայ, անոնք իրենց գոյութեան իրաւունքը մը պահեն ու պիտի պահեն, եթէ հայութիւնը քաղաքակիրթ ժողովուրդ մը ըլլալու իր հաւատքը զօրացնելու ի խնդիր ճիշդ չ'ընեն:

Հետեւաբար, մենք այնքան մը մտահոգուած չենք այն հակա-կուսակցական շարժումէն, որ հոս ու հոն իր գոյութիւնը կը զգացնէ և տեսակ տեսակ դժուարութիւններու և անհամոքիւններու տեղի կուտայ: Եթէ մեր կուսակցութիւնները տեղ տեղ անհրաժեշտ ոյժը չեն ներկայացներ, այդ իրողութիւնը վերագրելու է առաւելաբար ուրիշ՝ ազգայնական, որոնք շատերու ծանօթ են արդէն:

Սփիռքահայ ազգային, եկեղեցական, մշակութային և կուսակցական ղեկավարութեան մասին արտայայտուած ժամանակ, թիրիմացաբար կամ չարամտաբար կը կատարուին հաստատումներ, որոնք իրականութեան չեն համապատասխաներ. եթէ նոյնիսկ անոնք ճշմարտութեան բաժին մը կը պարփակեն իրենց մէջ, ամբողջ ճշմարտութիւնը չեն ներկայացներ, այդ պատճառով ալ՝ տեղի կուտան անարդար վերագրումներու և եզրակացութիւններու:

Տանք ակնառու օրինակ մը, մեր միտքը լայնազուն բացատրելու նպատակով: Կ'ընեն թէ՛ ղեկավարներուն կը պակսի մտածումը, մտածումին ոյժը: Այս ընդհանրացած և անհրաժեշտ տեսակետ թէ՛ն ուղղաւոր կ'ըլլայ մեր բոլոր ղեկավարներուն, բայց հայ ժողովուրդը, եւպաշտ կրօնաւոր ու եկեղեցաւոր ըլլալուն, ընդհանրապէս կը խառնափի իր ընձադատութեան և առաւել եւս՝ իր խմբամտեմունքները թիրախ դարձնել եկեղեցականները. աւելի մատչելի կը թուի անոր իր ազգային քաղաքական ղեկավարները յարձակումի ենթակալ դարձնելը:

Եւ հո՛ր է որ կը սխալի ու կը սայթաքի: Արդարեւ, համեմատութիւնները պահելով և առանց ազգային տխրութեանքի ճնշող մը, կարելի էր դիտել տալ թէ՛ աշխարհացորի հայութիւնը կը հաշուէ մեծ թիւով ղեկավարներ, որոնք չի պակսիր առողջ մտածումը եւ այս վերջնորէն ենթադրած ոյժը, ազդեցութիւնը, հեղինակութիւնը: Եթէ համոզուած չէք այս մասին և բաւականաչափ ազատ ժամանակ ունիք, ձեռնարկեցէք քաղաքականական ուսումնասիրութեան մը. նկատի ունեցէք քաղաքակրթական որոշ մակարդակով ուրիշ ժողովուրդ մը - փղեքաթի կամ մեծաթիւ հնդկի չէ՝ որ կան հասարակ մեր ժողովուրդի աստիճանական և կամ նոյնիսկ գերազանց զայն: Չեք այդ հետաքրքրաշարժ ուսումնասիրութիւնը, կատարուած արարկայական վերլուծումով, թող կուտայ ձեզի հետեւեցնել թէ՛ սփռքահայերը համեմատաբար կը հաշուեն առաւել թիւով մտածող ղեկավար դէմքեր:

Այդ, ինչո՛ր այս ակնյայտի առաւելութիւնը ըստ արժանոյն չ'օգտաբերողի. ամա բոլորս մտաւորաբար հարցում մը, որ մեր միտքը կուգայ, առանց որ անոր ընդունելի պատասխան մը գտնելու մեր ճիշդ նպատակն էր արդիւնաւոր դառնալ:

Մեր կարծիքով՝ մտածումը՝ ինքնին՝ բաւարար չէ. անհրաժեշտ է, բայց բաւարար չէ: Պէտք է նաեւ մեր ուշադրութիւնը կեդրոնացնենք մտածումին հետաքրքարաշարժութեան վրայ, այս մտաւորութեան յետադիմութիւնը և տեսնենք պակասը. այս պակասի բերումով չէ՛ միթէ որ խելացի հայերը սակաւաթիւ չեն արտասահմանի մէջ, բայց ձեռնհաս քաղաքագետներն ու դիւանագետները միշտ ալ հազուադիւր եղած են և են մինչեւ այսօր:

(Ծար.ը էջ 15)

ՊՐ. ԿԱՐԼԷՆ ԴԱՆԼԱՔԵԱՆԻ ԱՅՅԵԼՈՒԹԻՒՆԸ ՊՐԱԶԻԼԱՀԱՅՈՒԹԵԱՆ

Պրազիլի Հայ գաղութի 19 Յունիսի օր Սան Փաւլոյի մէջ այցելութիւնը ընդունեց Լա-փիւրազաՅալոսիան հետ Մր-չակ. Կապի Կոմիտէի Նախագահ Պր. Կարլէն Դալաքեանին, որ Նոյն ամսոյն մինչեւ 25 մայիս, ապա վերադարձաւ Պուէրտո Արլէս:

Հայրենի արչա ակնաւոր հիւրը ընդունելու համար, որ պատմական նշանակութիւն ունէր պրազիլահայութեան համար, գաղութին բոլոր կազմակերպութիւնները, Հ.Բ.Ը. Միութեան առաջնորդութեամբ ընդունելութեան միացեալ Յանձնախումբ մը կազմեցին արչա կազմակերպած զանազան հասարակութիւններէն երկուքի եղաւ Պր. Կարլէն Դալաքեանը և իւրաքանչեւ սփիւռք-հայրենիք մշակութային կապերու սերտացումը: Ընդունելութեան ծանծ-

նախումբը կազմուած էր Պրազիլի Առաջնորդ Գերհարտ Տա-թեւ Նալպի. Դարիպեանի, Հա-րաւ Ամերիկայի Հայ Կաթոլիկ Համայնքին Առաջնորդ Գերարպայտա Վարդան Վ. Պո-ղոսեանի, Հայ Աւետարանա-կաններու Հովուապետ Ալ-պիթթո Թարաքեանի, և հե-տեւեալ կազմակերպութիւն-ներու ներկայացուցիչներէ. Թէքեան Մշակութային Միութիւն, Արարտ Մշակ. Միութիւն, Հանձնա Հայր. Միութիւն, Պրազիլի Մի-Ր. Միութեան Խորհուրդ, Սան Փաւլոյի Հայ Մշակ. Միութիւն, Մարաշի Հայր. Միութիւն, Հայկական Գիւղ. Պրազիլի Հայ Կանանց Բարե-սիրական Միութիւն, Օգաստ քաղաքի Հայ Համայնք, Հայ Առաքել. եկեղեցւոյ վարչու-թեան երկու խորհրդական, ինչպէս նաեւ լրագրող Մաքս

Պարոնեան և ռատիոհաղոր-դումէն Օրիա Պուրաքեան:

Սան Փաւլոյի օգակաշարին մէջ, Կապի Նախագահի գի-մաւորեցին չրխիի Հ.Բ.Ը.-Միութեան Առեւտրապետ Պր. Զաւէն Տէր Թարոնիւնեան և գաղութի Հայկական կազմա-կերպութիւնները, որոնք ի-րեն ընկերացան մինչեւ Պրա-զիլի Օթիլ, ուր հիւրասիր-ւեցաւ: Գիւղերը, ընդունելու-թեան Յանձնախումբի ան-գանձները, Պր. Դալաքեանի զ-պատիւ սարքուած ընդդիմ-սեղանի մասնակցութիւնին բերին:

20 Յունիսի Ծարաթ օր, Թէ-քեան Մշակութային Միութե-անի՝ 40-րդ տարեդարձի ա-ռիթմով՝ Արչակ Զապառեանի զ-պատիւ կազմակերպուած յու-

(Ծար.ը էջ 15)

ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՐԵՐԱՐՈՒՀԻ ՏԻԿ. ԱՐԹՈՒՆԸ ԳՈՒՅՈՒՄԾԵԱՆԻՆ ՅՈՒՂԱՐԿԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

22 Յուլիսի 20րոգեշարքի օր, երեկոյեան դէմ Մոնթեվիտոյի մէջ իր մանկանացուն կնքեց Ս. Էջմիածնի բարերարուհի և Հ.Բ.Ը. Միութեան բարերար ան-դամ տիկ. Արթիւն Գոյումի-նեանը, որուն մասին արդէն անդ-արարեանք մեր հարկոյր հա-մարով:

Ան, Հարա Մանթիկայի շրջա-նի մեծագոյն բարերարին, Ուրու-կուայի առաջնորդ դէմքերէն և ուրդուախաղութեան կորսական աշխատանքներուն զօրավի-հանգուցեալ Պր. Միսաք Գո-յումեանի արժանաւոր կողակի-ցն էր: Անոր մահէն յետոյ, ինք շարունակեց բարոյական ու ճի-թական օժանդակութիւնը բերել Հ.Բ.Ը. Միութեան յառաջընթաց-քին, հաստատութեան մը որուն հանդէպ ոչ միայն հասարակ կե-նքին իրենց մէջ, այլ անոր մեծ գոյմարներ վատահեցան, որպէ-ս իր շարունակէ իր գործը ըն-դարձակածաւալ սփիւռքի մէջ:

Մոնթեվիտոյի մէջ, յուրա-կատրական արարողութեան ներկայ գտնուեցան, Հ.Բ.Ը.-Միութեան Պուէրտո Արլէսի մա-սնաբնի վարչական անդամ Պր. Յովսէփ Եւսէֆեան, որպէս ներ-կայացուցիչ Միութեան ձկեան

Նախագահ Պր. Ալեք Մանու-եանի, Մարի Մանուկեան վար-ժարան նախալորտարանի բա-ժնի կնքածաւալ Տիկ. Պրեմուհի Էմիլեան, Հ.Բ.Ը. Միութեան Տիկեանց Յանձնախումբէն տի-կիներ՝ Ծոյան Էքեան և Մա-րիա Ռոսա Գալպեան, Հ.Բ.Ը. Միութեան Գորտապալի մասնա-հոդի առեւտրապետ Պր. Խուան Նորիսեան, Հ.Բ.Ը. Միութեան պաշտօնաւորներ Յուլիանի Գոյումի-նեանի և Միսաք Միսաքի Պր. Անդրանիկ Փոլատեան (Միաց-եալ Նահանգներէն):

Հսկմոր տեղի ունեցաւ Հ.Բ.Ը. Միութեան Նախագահ-Ալեք Մանուկեան հաստատութեան արահներուն մէջ, որմէ յետոյ մարմինը Հ.Բ.Ը. Միութեան կեդ-րական արահ և ապա Մ. Ներ-սէ Ծնորհալի եկեղեցի փոխա-դրուեցաւ, որ հոգեւոր արարող-ութեան կատարեց Գերհ. Յա-կոբ Մ. Վրդ. Գլոբեան, որ նաեւ խոսեցաւ հանգուցեալին անձին ու բարեմասնութիւնն-երու մասին: Իսկ ժամը երեկոյ-եան վերջին փոխադրուեալ Պու-ստիլի անուն գերեզմանատան ընտանեկան դամբարանը, մո-թոսիքներու պահակագունդի

առաջնորդութեամբ, որ թաղու-մը կատարուեցաւ:

Հսկմոր տեղութեան յար-գանքի իրենց բաժինը բերին Նախագահ-Ալեք Մանուկեան վարժարանի սաները: Խոսնե-րամ բազմութիւն մը հետեւեցաւ մեծ բարերարուհիին յուրակա-ւորութեան:

Հ.Բ.Ը. Միութեան Կեդրոնա-կան Վարչութեան և ձկեան Նախագահ Պր. Ալեք Մանու-եանի անձին կողմէ՝ թաղման իր խօսքը բերաւ Պր. Յովսէփ Եւ-սէֆեան: Իսկ Հարա Մանթիկա-յի շրջանակի մասնաճիւղերու ա-նունով՝ Պր. Խուան Նորիսեանը, «Յուլիան» հանդէպին կողմէ՝ Պր. Անդրանիկ Փոլատեանը՝ Նոյնպէս արտայայտութիւն ու-նեցան վարժարանի տնօրէնը, Մոնթեվիտոյի Հ.Բ.Ը. Միութե-ան մասնաճիւղի տիկեանցի ստեանապետուհի Տիկ. Վերգիտէ Տեկիլեանը, որ արահի պատ-րաստութիւնը հոգաց, և մասնա-հոդի նախագահ Պր. Գիւրգոր Պրապեանը, գերեզմանատան մէջ:

Այս առթիւ կարողացանք ստացուած բազմաթիւ ցատկ-ցականքներ:

ՅԱՒԱԿՅՈՒԹԻՒՆ

Հարա Մանթիկայի շրջանակի Ռաճկավար Ազատական Կու-սակցութիւնը, ինչպէս՝ Թէքեան Մշակութային Միութիւնը, անոր կից մամուլը ու ռատիոհաղորդումներու կազմը՝ «Սարտարա-պատ» շաբաթաբերը և Մոնթեվիտոյի «Թէքեանի Զայն», ի-րենց խորին վշտակցութեանը կը լայնեն հանգուցեալին հոգե-զատակ՝ բարերարուհի Իսապէ Այնթապեանին, ինչպէս նաեւ Գեօղիեան եղբայրներուն և Բարեգործական մեծ ընտանիքին,

Բարերարուհի Տիկ. Արթիւն Գ. Գոյումեանի՝

որովկուհայութեան մեծագոյն և անկրկնելի անձին մահուան տխուր առթիւ:

«ՍՄՐԱՏԱՐԱՊԱՏ»

ԿԱՐԵՒՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԵՒ ՅԱՐԱԿԻՑ ՇՐՋԱՆՆԵՐՈՒ ՏԵՂԱՆՈՒՆՆԵՐՈՒ ԲԱՌԱՐԱՆ

Հայրենի հայագետ գիտնականներու նոր սերագործութիւնը «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԵՒ ՅԱՐԱԿԻՑ ՇՐՋԱՆՆԵՐՈՒ ՏԵՂԱՆՈՒՆՆԵՐՈՒ ԲԱՌԱՐԱՆ»-ը, ոչ թէ միայն բառարան, այլ համալսարանական բառարան մըն է, որ կրնայ մասնագիտական ստուգարանական ծառայութիւն ընծայել պատմականներու, բանասերներու, աշխարհագրագետներու, բիւզանդագիտութեամբ եւ Հայաստանն ու իր 400 հազար բնակչութիւնը կրնայ գտնուող շրջակայ երկիրներու ուսումնասիրութիւններով կը գրադիմ, այսինքն պատմական Հայաստանի եւ դրացի երկիրներու տեղանուններու հարցերով:

Բառարանը կը հրատարակւի չորս հատորով, որուն առաջին հատորը մեր ձեռքին

ընկնէ, եւ կը պարունակէ 27 հազար տեղանուններ: Մօտաւորապէս 30 տարուայ վերջերի հաւաքական աշխատանքի արդար արգասիքն է: Կեանք մը ամբողջ նուիրում եւն հայրենի երեք գիտնականներ, որպէսզի այս բառարանին միւրեքը հաւաքեն, յատուկ քաջակարգի (բարտարանի) մը մէջ, որ հաւանաբար տասնամյակի աւելի հարուստ է ճիշդութեամբ: Եւ սոյն բառարանը կը պարունակէ «Յնչին մէկ մասը մայր քաջակարանին, ինչ որ կը հաստատէ գիրքին յառաջընթացը:

Հայկական տեղանուններու բառարանի անհրաժեշտութիւնը եւ անոր ստեղծման գաղափարը առաջ եկած է 1940 թուականներուն Երեւանի պետական համալսարանի հայագիտական հաստատութեան մէջ: Եւ այդ թուականէն ետք

որոշ ժամանակային ընդմիջումներով գործը իր աւարտին հասցուցին երեք հայրենի գիտնականներ. առաջինը պատմական գիտութիւններու տոբոգր, փրոֆէսոր, գիտութեան վաստակաւոր գործիչ Թադէոս Խ. Յակոբեան, երկրորդը Պատմ. Գիտ. տոբոգր, Փրոֆ. Ստեփան Մելիք-Բախչեան, եւ երրորդը բանասիրական Գիտ. Ինկտոր, Փրոֆ. Գիտ. վաստակաւոր գործիչ Յովհաննէս Խ. Բարսեղեան:

Հայ մշակոյթի գանձարանին մը գոհարներէն մէկը, որ ոչ թէ միայն կը հարստացնէ մեր հոգեւոր մշակոյթը, այլ կը զօրացնէ գայն ակադեմիական, գիտական հայ մտքի մը ստեղծագործութեամբ

(Շար. Է 15)

ՎԱՀԷ - ՎԱՀԵԱՆ

(ՍԱՐԳԻՍ ԱՊՏԱԼԵԱՆ)

Գրեց ԱՆԴՐԱՆԻԿ ԱՆԴՐԵԱՍԵԱՆ

(Շար. Անդրոյկ Թեմ)

Նոյն տարին, բանաստեղծի իր հատուկ կը գուշակէ լուսաւոր հեռանկարը գալիքին, եւ զայն կը պատկերացնէ իր նորաձին որդիին օրորոցին վրայ, իբրեւ հայրական խոստում ու տեսիլք:

«Պիտի պարտէ՛ց մը ըլլայ երկին՝ երկէ աւերակ. «Հեծեծեծա՛մբ, հեռաչի տեղ ենչին երգ ու ծիծաղ, «Յնչին հոգին պիտի հոն յառնէ իբրեւ արեգակ,

«Ու տիրէ տեղին արարիչ՝ հոն ուր դիպէ՛կ կար ամբողջ:

Վահէ-Վահեանի այդ տեղիքը, նկատուած աւելի թանձրասուն տարի առաջ, երբ տակաւին նացի բանակները կը բզկտէին Ողորդային Միութեան գիւղերն ու քաղաքները եւ կը յօշոտէին անոր միլիոնաւոր զաւակները, այսօր արդէն մարմնացած է չեզոք իրականութեան հայոց մայր հայրենիքին, Հայաստանի մէջ: Հայոց երկիրն ու ազգային յարութեան հրաշքը արդէն վերափոխած է ճշմարտաւոր բանաստեղծին հոգեկան վիճակը եւ սրտառու է ձեռք խոստովանանքը «Երաժշտ» քերթութեան մէջ, գրուած 1944ին:

«Ով երկիւղեմն իմ երէկս, երգերս անյոյս ու տրամալար, «Մահախոնակայ իմ ցերեկներս

(Շար. Է 14)

ԱՐԵՒԻՄՏԱՀԱՅ ԱԶԱՏԱԳՐԱԿԱՆ ՊԱՅՔԱՐԻՆ
ԾԱԳՈՒՄԸ ԱՐՄԵՆԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱԿՅՈՒԹԵԱՆ ՄԵՋ
ԵՒ ՌԱՄԿԱՎԱՐ ԱԶԱՏԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱԿՅՈՒԹԵԱՆ
ԻՐ 60-ԱՄԵԱԿԻՆ

ՀԱՅԿԱՍԵՆ ՈՒԶՈՒՆԵԱՆ

ԱՐԱՄ ԽԱՇԱՏՐՅԱՆ

1820-ՎԱՄ - 1907-ՎԱՊԱՐԱՅՈՒԹԱՆ

Այդ օրերուն, Պոլսոյ հայ ազգայնիկ մօտ եւս տեղի ունեցաւ հիմնական արեւելում մը ղեկի ուսական քաղաքականութիւն, այնպէս ինչպէս եղած էր 18-րդ դարու սկիզբը արեւելեան Հայաստանի մէջ, հայկական դատներու բարօրութիւնը, հայ կեանքին ապահովութիւնը տեսնելով միայն ռուսական հովանաւորութեան տակ: Ներքէն Պատերազմը վարժապետեան իրիմեանի եւ իր համախոհներու ուղղութեան կը հակէր, փոխելով իր մտածելակերպը Սուլթանական իշխանութենէն աւելիակալութեան բարեկարգութիւններ արեւմտեան Հայաստանի մէջ: Եւ իրապէս ռուս բանազնացներ Սան Ստեֆանոյի ղաշնագրի բանաձեւում մին մէջ առաջին անգամ ըլլա-

լով կ'առաջարկէին վարչական ինքնօրինութեան արեւմտեան Հայաստանի համար: Այս կերպով կը ծագէր հայկական հարցը 1878-ին, որ զանազան եղափոխութիւններով կը շարունակէ մնալ անդժմ, բայց միշտ ապմտական հայ ժողովուրդին համար:

Թէն Սան Ստեֆանոյի ղաշնագրի 15-րդ յօդուածով հայերուն վերաբերեալ բարենորոգման պայմանները չըլլեցան Արեւմտեան պետութեան կողմէ ռուսներու պարտադրուած Պերլինի ղաշնագրի 61-րդ յօդուածով, սակայն հայ քաղաքական միտքը հասարակական կազմակերպութեամբ ղեկի մարտական ինքնապաշտպանութեան ուղղւեցաւ եւ ազատագրական շարժումները անգամ մը եւս արձարծնով սկսան:

Այս զաղափարախօսութեան արդէն իսկ իրականացնելու էին արեւելահայ գործիչներ, Միքայէլ Նալպանդեան, Ռաֆայէլ Պատկանեան, Գրիգոր Արծրունի, Րաֆֆի: Արեւմտահայերէն Մատթէոս Մամուրեան, Մերենց, Գարեգին վարդապետ Սրուանձտեանց, Սկրտիչ Եպիսկոպոս Որիմեան, Սկրտիչ Փորթուզայեան եւ բազմաթիւ ուրիշներ:

1831-ին տակաւին Նալպանդեանը կը գրէր. «...Յաւայի հայոց ազգ, մինչեւ ե՛րբ պիտո՛ւ մզաք մահաքիբը թն՛ մէջ, մինչեւ երբ պիտո՛ւ է քո նախնի կենդանութեամբ

թեան շունչը անմոռոգելի մընա...»:

Ու յեղափոխական ներշնչութեամբ կ'երգէր. «Ազատութիւն, գոչեցի, բոլոր որոտայ իմ գլխին

Փայլակ, կայծակ, հուր, երկաթ, բոլոր դաւ դնէ քնամիմ, եւ մինչ ի մահ, կախաղան, մինչեւ անաղք մահու սիւն Պիտի գոռամ, պիտ կրկնեմ անգաղաղ, ազատութիւն

Ազատագրական շարժման առաջին արդարանքներն էին ասոնք, որոնք հեղձնեմ պիտի մեծային, տարածուէին, ներշնչուին համար հաւաքական կազմակերպութեամբ շարժումները:

Ռաֆայէլ Պատկանեան կ'արտայայտէր ժամանակի մտածողութիւնը, նուիրուելու բոլոր միջոցներով ազգային նպատակներու իրագործման իր այնքան յատկանշական տողերով. «

Դուն խնդ, հաշվով վաճառական եւ Միւլ, փող ու արարման, կ'սկսեմ շատ ունեւ Բայց թէ փողդ շահ չունի Հայաստան, Թեւ ինչ քու ալ, փողդ ալ վրան

Բայց շարժումը մարդկային եւ մարդկանց եռանդով կը կազմակերպէր ու կ'առաջնորդէր Գրիգոր Արծրունիին, իր

«Մշակ» թերթով, իր շուրջ հաւաքելով բոլոր «հաւատարմները եւ զաղափարախօսները ազատագրական շարժումին, որոնք գլխաւորը կը հանդիսանար Րաֆֆին:

Րաֆֆին հարուստ գրականութեան մը մշակեց, հրահրելով եւ խանդավառելով հայ երիտասարդը ղեկի ազատագրական պայքար: Արեւմտահայութեան փրկութիւնը գտնելով Ռուսական արեւելում մէջ, ան կ'ընէր ժողովուրդին գինեւած ապստամբութեան: Րաֆֆիի գիրքերուն ընթերցումը ազատութեան տենչանքի ու ըմբոստութեան ծաւալուն ալիքներ յառաջնորդէր թէ արեւմտեան եւ թէ արեւելեան Հայաստանի մէջ: Րաֆֆին կը գրէր. «...Հայրենասիրութիւնը, ազգասիրութիւնը ամէն մի անհատի սուրբ պարտականութիւնն է: Եւ հայրենիքի ազատութեան, հայրենիքի պաշտպանութեան համար կատարուած պատերազմը սուրբ պատերազմ է: Ու պախարակելով ստրկամտութեան անձնատուր զեկապարտութիւնը՝ կը հաստատէ «...Հայն սրտուն չի հանգում հայրենասիրութեան կայծը, բաւական է փչել մրա վրայ եւ անա մա կը որորոքուի, կը բոցավառուի...»:

Գրիգոր Արծրունի, որ կը հովանաւորէր այս ազատագրական պայքարը՝ կը յանձնարարէր շնչուակի. «...Թուրքաց տերութեան պէս վայրենի, քարքարուն տերութիւնից մարդկային իրաւունքներն պահանջելու համար ուրիշ ճանապարհ չկայ, եթէ ոչ գեմքը ձեռքին արիւն քափելով»: Արծրունիի փոխա-

փայութիւնն էր «19-րդ դարի քաղաքական բարոյականութիւնը այն է եւս ապստամբութեամբ, ուրեմն եւս կամ»:

«Մշակ»ը հանդիսացաւ հայկական հարցի արձարծն ման, ժողովրդային դժգոհութեան մերկացման, եւրոպական շահախնդրի դիմադրութեան պայքարակամ ու հայ ժողովուրդի փրկութիւնը գտնելու ըմբոստութեամբ ապստամբութեան մտածողութեան ամպօրէնը:

Արեւելահայ այս զաղափարախօսութեան անշուշտ ծայրնակէց կը դառնային զոհերը, իրենք, արեւմտահայ ներկայացուցիչները: Մատթէոս Մամուրեան կ'աղաղակէ, իսաղաղ միջոցներով հայ ժողովուրդը պիտի չկրնայ իր անյոյսի վիճակէն դուրս գալ, պէտք է դիմել զէնքի, Մերենց իր «Վեպրով» «Միւլում», «Թորոս Լեւոնի», «Թեոդորոս Ուշումի» կը զարգացնէ ազատագրական ճգնաժամներ, ազատասիրութեան շունչը կը ներշնչէ հայութեան: Գարեգին Սրուանձտեանց, Որիմեան Հայրիկի աշակերտը, վարազալ ժառանգաւորացէն, որ զաւանդներու մէջ գործեց եւ խմբագրեց «Արժիկ Տարնոն» պարբերականը, տաւա զաւառի մարդը ողբերգութեան, մատնանելով թրքական կեղեքումները, հատուկապէս հայրենասիրութեան շարժումները փրկութեանը քաղուիչ միայն սերունդներու լուսաւորութեան ու հերոսացումին մէջ:

ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԹԻՒՆ 8

ՀԱՅՐԵՆԻ ԱՇԽԱՐՀ

ՄԵՒԱՆԸ՝

**ԶՈՀԸ ԱՐԴԻՒՆԱԲԵՐՈՒԹԵԱՆ
ԱՆԽՆԱՅ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ**

Մի քանի ամիս առաջ անդ-
լիական «Բրոնտիոսի» թերթի
մամուլում որևէ շրտադրություն
թիւնը կը, որ կ'անդրադառ-
նար Սեւանի Հայրենի, աւելի
ուշագոյ գոյներով ներկայաց-
նելով անոր վիճակուած ճա-
կատագրով կենսաբանական
մարզի մէջ։ Այժմ գերմանա-
կան «ՓրավԷֆուրպեր Ակի-
մայնէ Յայրուկ» թերթն է որ
վերի խորագրին տակ շրտա-
դրակով է յօդուած որ, ծախս-
նալով Սեւանի վիճակին վրայ
է աւարով ծանօթ բաներու
կարգին նաեւ չաճեկան մա-
մուլամուրթիւններ։ Առաջինը
թերեւս Արփա-Սեւան փապու-
ղի պատմութեան կը վերա-
բերի։ Իրեն թէ Նորուշէն ա-
տենին իշխան ծուկը ճաշակելէ
հետք փափաք յայտնել է որ
այդ համիդ ծուկը անցնելի
նաեւ ուրիշ տեղեր ալ։ Զինքը
հրապարկողները իրեն գիտե-
տենք են որ սոյն ծուկը գա-
տապարտուած է օրնաջնման,
եթէ լիճին մակաբաղակը չա-
մաւնաւ իջնել, նոյն առեւն
մատանելով միակ ելքը
կառուցումը փապուղիի մը։
Նորուշէն շուտով ստորագրե-
ն է յայտնի չինուփեան պաշա-
նագիրը։ Շնորհիւ անոր ջու-
րին մակաբաղակը արգելն հսկ
երն է մեկը բարձրացած է,
բայց որպէսզի Սեւանը կեն-
սաբանական տեսակէտէ կա-
րենալ վերապրի ջուրին մա-
կաբաղակը մինչեւ 2000 թուա-
կանը վնց մերթ եւս պէտք է
բարձրանալ։ Այս նպատակին
պիտի ծառայէ՝ արդէն ծրա-

գրրուած երկրորդ փապուղի մը մէկ ու կէս միլիառ ռուբլի արժողութեամբ:

Արդարեւ վերջին տասնամեակներու ընթացքին Սեւանի եւ անոր անմիջական շրջապատը ծանր կորուստներ կրած են: Ոչնչացած են երեսուց տեսակ, մասամբ հազարավու, թռչուններ եւ նաեւ տասնեակ մը բոյսի տեսակներ:

Ճարտարարուեստը միշտ
մեծ դեր խաղացած է Հայաս-
տան մէջ, այս յառաջիկային
այ առաջիկայ կը մնայ: Լճը
հնդադասական ընթացքին ճար-
տարարունակին արտադրու-
թիւնը պիտի ածի մօտ երեսուն
դոկիտով: Այն ինչը բարձրա-
տեղաներէն է՝ կէկն է համայն
նորոգողային Սիւնիքեան մէջ:
Նկատի առնելով Հայաստանի,
բնակչութեան ասը - ան 2000
հազարէին պիտի հասնի 4-
4,5 միլիոնը - չըբապատի
պաշտպանութիւնը այ աւելի
կարեւոր դարձած է: Հայաս-
տան կառավարութիւնը դուր-
շած է իւրաքանչիւր նոր գոր-
ծատես իշնութեան պարագա-
յին նկատի առնել՝ թե՛նքի է
տնտեսական գործօններու
կարգին նսեւ չըբապատի
պաշտպանութիւնը: Ըստ վար-
չագետի տեղակալ Ա. Մով-
սիսեանի, չըբապատի պաշտ-
պանութիւնը յառաջիկային
ճարտարարուեստի է ուժեղ-
նիւթի արտադրութեան հա-
մազօր նշանակութիւնն պիտի
ունենայ:

**ՉԱՅԿՈՎՍԿՈՒ ԱՆՈՒԱՆ
ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՄՐՑՈՅԹԻ ՀԱՅ ԴԱՓՆԵԿԻՐՆԵՐԸ
ԱՆՀԱՏԱԿԱՆՈՒԹԵԱՄԲ ՕԺՏՈՒԱԾ ԵՐԳԻՉԸ**

ԲԱՐՍԵՂ ԹՈՒՄՆԱՆԵԱՆ

Բարանդ Թումանյանի պաշ-
տառ, Համալսարան, Հրապար-
կություն բացառապես նրա ին-
քնատիկ բացառական մտածո-
ղությունը, կատարյալան ներ-
քին բարձր կոլտուրան: Եր-
գիշը նրբորեն է զգում տար-
բեր զարաշրջաններու եւ կոմ-
պոզիտորներին ստեղծագոր-
ւնությունները: Երաժիշտ-կա-
տարողներին Չայկովսկու ան-
ւան միջնակարգի մրցույթի օ-
րերին Հայ երգչին յայպէս է
բնորոշել ՍՄՇՄ ժողովրդա-
կան արտիստ Իրինա Արխի-
պովան:

Երիտասարդ տաղանդավոր երգիչ Բարսեղ Թումանյանի ընտելիներ պարգևել է Հոյակապ ձայն, արտիստական հաղապատ ներքին և րեմական աչքի ընկնող արտաքին: Սակաւախօս է, սակայն քաւական է խօսքը՝ գնա երաժշտութեան մասին, անմիջապէս փորձում է, դառնում գրող-ազատ:

Երաժշտութեանը հարսեղը
չփուել է դեռ փոքրուց: Նրա
ծնողները թէև մասնագէտ-
երաժիշտներ չէին, սակայն
երգն ու երաժշտութիւնը ան-
պակաս է եղել նրանց տանը:

Երգիչ դառնալու որոշումը միանգամից չծնուեց: Բարսեղյան հաւասարաբար հետաքրքրում էին ե՛լ ճարտարապետութիւնը, ե՛լ օտար լեզուները: 1976 թուականին Երեւանի պոլիտեխնիկական ինստի-

տառեր՝ ճարտարապետութեան ֆակուլտետի ուսանողը Բարսեղը ընդամենը մէկ ան ամիսան ցգաց, որ ընտրութիւնը ճիշտ չի կատարել: 1977 թրթնականին Բարսեղը դարձան Կոմիտասի անուան կոնսերվատորիայի վոկալ բաժնի ուսանող, ժողովրդական արտիստ Արշաէր Կարապետեանի սանը: Երկու տարի անց Գլինկայի անուան իններեթըամասնիւթնական մրցոյթը ամենաբարձր տարածքայնակից Բարսեղ Թումանեանի կատարիւթմ շնորհուեց Յոյսմ: Մրցանակը: «Բարսեղ Թումանեանի 21 տարեկան է: Չույաճն երիտասարդ տարիքին, նա ունեցիւրեբերկ չհացուց ձայնի գերեցութեամբ, հրաշալի վոկալ զգարողոյ, գեղարուեստական բարձր ճաշակոյ: Բարսեղ Թումանեանի սրուած է աւէն ինչ. ե'է ճանելի արտաթիւս, ե'է խորը, հիւթից բաս, արտիստական գերուացեալ տուեաններ»: երգչի ելոյթից յետոյ նրա մասին գրել է էստոնական «Մոլոդոյ դոբը» («Երիտասարդութիւն») թերթը:

1981 թուականին Բարսեղյան մասնակցեց երաժիշտ կատարողներին Անդրկովկասյան Կարմրոցյոթի ճեմին՝ «Արցախի ճեմին» մեկնեց Մոսկովա, ուստեղի էր ունենալու կատարողների նախնական ունկնդրում»՝ Հիդրագիյում կայադրված Միջազգային մրցոյթին մասնակցելու համար։ Վերադարձին Երեւանում որում ուղարկայի յոր էր սպասում. ուսանց երրորդ փուլին մասնակցելու, Անդրկովկասեան մրցոյթին, Բարսեղի չորրդ յուրե էր առաջին մրցանակը։ Հորադական Հերոցներում թաղարում կայացած միջակազգային մրցոյթին Երեւանի կոնսերվատորիայի 5-րդ կուրսի ուսանող Բարսեղյան թուանեանի երրորդ, ինչպէս նաեւ «Արցոյթի յաւանդին յաւ» պատուաւոր մրցանակները։

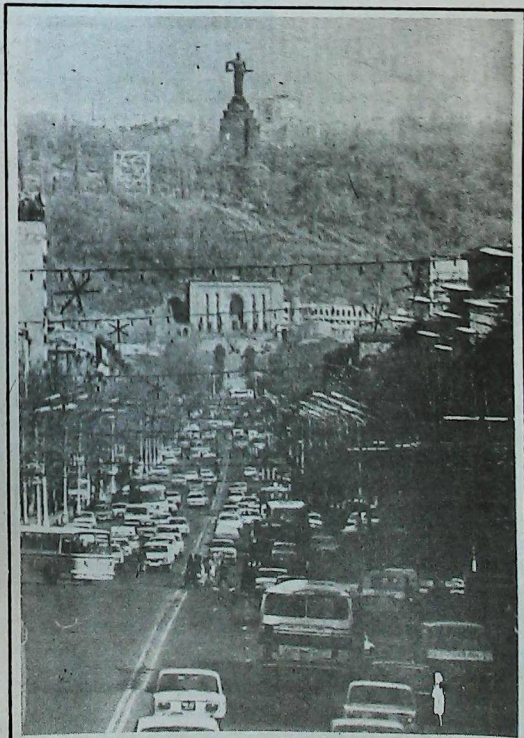
- Ինչպէս իւրաքանչիւր արտիստի, այնպէս էլ երգչի հա-

մար մրցոյթը մեն փորձու-
նելովին է, որը պահանջու է
է կամքի ենթալում, կնեղ-
րոնալում: Իւրաքանչիւր
մրցոյթ անհատականութեան
զգացման նոր աստիճան է, ու-
րը ե՛ւ յաջողութեան, ե՛ւ ան-
յաջողութեան գէպում տա-
նում է գէպի ստեղծագործա-
կան, երբայդտական նոր աշ-
խարհընկալում:

1982-83 թթ. Բարսեղ Թու-
մանեանը մասնագիտութեան
կատարելագործման մեկնեց
Իտալիայի «Լա Սկալա» թատ-
րոն: Ելողները աշխարհա-
հռչակ թատրոնի բեմում,
ծանօթութիւնը իտալական
արուեստի հարուստ ակունք-
ներին, Հանդիպումները մի-
կայի խոշոր վարպետներին
ինչպէս Լ. Պապարոտտին
հետ, չէին կարող իննց հետ-
ը շնորհել երիտասարդ երգ-
չի վրայ: Իտալիայի Բոսետյ
քաղաքում անցկացուող
«Վերդիական ձայն» մի-
ջազգային մրցոյթում Բարսեղ
Թումանեանին շնորհուհե-
թափանքի իշուում եւ «Ջին
Դոնել» մրցանակը: Նրա
թափշխա բար, Վերդիի ըս-
տըծազգործութիւններին հա-
մարձակ մեկնաբանութիւննե-
րը հիացրին եւ ժիւրիի ան-
ղամբներին, եւ Հանդիսատես-
ներին:

ճերմակի Սպենդիարեանի անուան օֆերայի եւ պալեթի հակադեմիական թատրոնի մե- նակատար Բարսեղ Թուման- յանին 1983 թ. առաջ նոր լավագույնիները պարզեց- ներով շտապատրույնների Չալոյիսիւն անուան ծր- վի միջազգային մրցոյթում Բար- սեղի շաղկոպեկամը անցաւ 1-ին եւ 2-րդ փուլերը: Ասոր- ւր ներկայացանք Ի. Արխի- ւսիկայի բառերով. «Թււ- մանիսին» համար յատկապէս յաջող էր 3-րդ փուլը, որտեղ նա յարմարեց մրցոյթին մաս- նակցող եւ չլրջ ուժեղագոյն կատարողների, գրաւեց երկ- րորդ տեղը: «Յոյսի» մրցա- կակիրը իրկին արգարացրեց մեր յայնիս»:

ՌՈՒԶԱՆ, ԱՇԽԱՏԱՆ

ԵՐԵՒԱՆ, ԼԵՆԻՆԻ ԱՆՈՒԱՆ ՊՈՂՈՏԱՆ

**ԹՈՒՄԱՆԵԱՆ, ԵՐԿՐՈՐԴ ՄՐՅԱՆԱԿԱԿԻՐ
«ՎԻԺԱ ԼՈՊՈՍ»Ի
ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՄՐՅՈՅԹԻՆ**

15 Յուլիսի մեր համարին պահանջներ բաժնին մէջ հրատարակուեցաւ լուր մը, զոր թարգմանաբար նշանակեամբ կոտանք, համաձայն Պրազի-լէն ստացուած լուրերով:

«Երեւանի Օփերայի եւ Պա-

Լէթի մենակատար Պարիթոն
Բարսեղ Թումանեան, Պրագի
լի քաղաքամայր Պրագիլիայ,
մէջ կայացած «Վիժա Լոպտս
ձայնային միջազգային մր-
ցոյթին» երկրորդ Հանգիս-
ած է:

Երեւանի երաժշտանոցէն
վկայեալ Թումանեանը,
«Ջաջրովակի» միջազգային
մրցութիւնն եւս նշանակելի աս-
տիճանն ապահոված է, անցեալ
ստորի:»

ձանը կրանիթէ շինուած է, 1
մեթր 80 սանթիմեթր բարձ-
րութեամբ, որուն վրայ փո-
րագրուած են խաչքարեր եւ
հետեւեալ արձանագրութիւն-
ներ. «Ե իշխարակն չալախան

ԵՐԲ ՀԱՅՐԵՆԻՔԸ ԱՅՑԻ ԿՈՒԳԱՅ

(Ծար. 11րդ. էջին)

Հանգչալ իր սկզբ, գործին ու ապագայի յոյսը. Քննադրեց մայ Հասարակածի ցեղին արմատներուն, աւանդութեանը, լեզուին: Գնահատաւ իստաբեր ըրաւ բոլորին, որոնք ազգաւորն ժողովրդին լոճաւ եւ իրեն ուսուցիչ, հո-

գարարած, Տիկնանց եւ Մոն-դաց Յանձնախումբ: Յատկապէս շեշտեց Հայրենիքի եւ Սփիւռքի միութեան կապը, եւ այս կապը ամրապնդելու կարեւորութիւնը:

Այս հանդիսութեան յետոյ՝ ունեցաւ մտքորոշ գրոյց

Վարչական Մարմիններու անդամներուն հետ, եւ հաստատութեան ոսկեմատենին մէջ ստորագրելէ վերջ՝ հրապարակեց իրական եւ փանարութեան եւ համակրանքի արտայայտութեան մէջ:

Գարնաւին «Կորուսած Արդարութիւնը» եւ մեր պապեան-կան հոգեբեր:

ԳԻՍԱԿ ՆԱՀԱՊԵՏԵԱՆ
Պոլեմոս Այրես

ՄԻԱՍՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԷՈՒԹԵԱՆ ՄԸ ԱՆՀՐԱԺԵՏՏՈՒԹԻՒՆԸ

(Ծար. 11րդ. էջին)

Ներքեւ Հայր անպարտելի է ու վերահաս իր արգար իրաւունքներուն:

Գիտնանք ազգովին օգտուիլ

ներկայացուած առիթին, աշակցելով իրարու, ստեղծենք աւելի լաւ պայմաններ, որպէսզի ընդունուին մեր պահանջներն ու Հայ ժողովուրդին վերջնականապէս վերա-

դարձին «Կորուսած Արդարութիւնը» եւ մեր պապեան-կան հոգեբեր:

ԳԻՍԱԿ ՆԱՀԱՊԵՏԵԱՆ
Պոլեմոս Այրես

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՅԱՐԱԿԻՑ ԾՐԱՆՆԵՐՈՒ...

(Ծար. 10րդ. էջին)

մը, որն է «Հայաստանի եւ յարակից շրջաններու տեղաւորներու քաղաքացի»:

Օրինակ եւ արգար գնահատման արժանի են այս

հայրենի գիտնականներ, որոնք փողովակ ամբողջ կեանք մը նուիրել, որպէսզի կարեւոր խնդիրները իրարմէ իրարմէ չհալուին:

Իրին: Վարձեւերնի կատար յարկի գիտնականներ:

Ձ. Գ. ԳՐԻԳՐԵԱՆ

ՊՐ. ԿԱՐԼԷՆ ԳԱԼԱՔԵԱՆԻ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆԸ ՊՐԱԶՈՒՀԱՆՈՒԹԵԱՆ

(Ծար. 9րդ. էջին)

չափուն ներկայ ըլլալէ վերջ, Պր. Կարլէն Դալլաքեան ընդունուած է Հայ. Առաքելական Եկեղեցւոյ վարչութեան ատենապետ Պր. Արշակի Տոնէլեանի կողմէ, զանազան Պր. Եւտալարոս Մեքսիքեանի բնակարանին մէջ:

21 Յունիսի կիրակի օրը ըսկըսաւ Ս. Գեորգ Եկեղեցւոյ մէջ մատուցուած պատարագով, որմէ յետոյ Պր. Կարլէն Դալլաքեան հաւարոյթն ունեցաւ ու միաժամ ճաշեց Հ.Բ.Ը. Միութեան երիտասարդներու հետ, ապա այցելեց Գիւլա Արմենիոյ եւ Դուրեանի վարժարանը, ուր հաւաքոյթ կազմակերպուած էր, եւ յարեցին հիւրը դիմաւորուեցաւ Պր. Յովհաննէս Ջէյ-թիւնեանի կողմէ:

Պր. Կ. Դալլաքեան, Հ.Բ.Ը. Միութեան Փառէն եւ Ռեֆին Պազարեանի անուան վարժարանի մէջ Աւետիս Նալպանդեան գրադարանին բացման ներկայ եղաւ, եւ Հ.Բ.Ը. Միութեան Յակոբ Մալեան Մարզաբանին հանդիսութեան, կազմակերպուած ընդունելութեան Յանձնախումբին կողմէ, ուր Հայրենի հիւրը իր խօսքը ուղղելով Սան Փաւլոյի գաղութահայութեան:

22 Յունիսին Պր. Դալլաքեան Հայ Կաթողիկէ եկեղեցի եւ աւետարանականներու ժողովարանը այցելեց, ուր դիմաւորուեցաւ իրենց հոգեւոր պետներուն կողմէ ինչպէս եւ այցելեց Կուրեան վարժարանը, ուր, աշակերտութեան կողմէ հակիրճ յարգանքի ցոյց տեղի ունեցաւ, ապա ուղղուեցաւ Նահատակաց Երազման, Արմենիա հրապարակին վրայ, ուր ծաղկեպալ գետեղեց: Այցելեց նա-

եւ Արմենիա գետնուղի կայարանը:

Յարգելի Նախագահը Հայ Կանանց Բարեսիրական Միութեան կողմէ են ընդունուեցաւ, ատենապետութեամբ Տիկ. Վերթորիա Փանճարեանի ուր իրեն ի պատիւ արուած ճաշին ներկայ եղաւ, ապա գիշերը, այցելեց Մարաշի Հայրենակցական Միութեան կազմակերպուած քոթէլլին, որու ատենապետը Միւրական Ապաքեան զրոյց ունեցաւ իրեն հետ: Վերապէս օրը աւարտին հասաւ Գիւլա Արմենիոյի տուած այցելութեամբը:

23 Յունիսին, Կապի Նախագահը գտնուեցաւ Օդաքոյի Բրեհանէնթէ Ալթին յիշանի հայ հասարակութեան կազմակերպած ընդունելութեան, ուր դիմաւորուեցաւ Օդաքոյի գաղութահայութեան ատենապետ Պր. Սեդրակ Նաշիկեանի կողմէ: Նոյն օրը այցելեց Փառէն եւ Ռեֆին Պազարեան վարժարանը, եւ ընդունուեցաւ անօրէնուհի Նէլլի Նալպանդեանի եւ տեսուչ Պր. Համբարձում Մոմճեանի կողմէ: 1987 թուականին ի վեր Սան Փաւլոյի Համարարանի փիլիսոփայութեան, գրականութեան եւ մարդկա-

յին գիտութիւններու Փրոֆ. Եսայի Բուրգեանի եւ Հայկական բաժնի ուսուցչական կազմին հետ, Պր. Կ. Դալլաքեան այցելեց Համարարանի տեսուչ Տոքթ. Յոսէ Կոլտեղի պրիւին: Նոյն գիշերը, Նուէր եւ Ջալէ Տէր Յարութեանի տան մէջ ներկայ եղաւ իրեն ի պատիւ ստորուած հրաժեշտի ընթերցան, ուր սեղանակից եղան ընդունելութեան Յանձնախումբի անդամները, Հ.Բ.Ը. Միութեան բարեբարներն ու պատուոյ անդամները: Ընթերցող անցաւ մտքորոշ եւ արտաւաճ միտքով մէջ:

24 Յունիսը յատկացուեցաւ Ռիո տէ Հալիլյոյի «Արարատ Լեռ» ժաշակարանի միութեան, ուր Պր. Կարլէն Դալլաքեան դիմաւորուեցաւ ատենապետ Պր. Ջուհրայ Տաուրեանի կողմէ, եւ բարեբարներ տեսարժան վայրերը այցելեց, ապա Ռիո տէ Ժաշակարանի հայ գաղութին իրեն ի պատիւ կազմակերպած ընթերցանի ներկայ եղաւ: Այդ առթիւ հանդիպում ունեցաւ Հայրենի տաղանդաւոր պարիթիւն Բարսեղ Թումանեանի եւ երգահան Լորէն ձգնարեանի հետ, որոնք նահանգային պետութեան կողմէ յատկապէս հրաւիրուած էին:

ՊԱՀԵԼ ՄՏԱԾՈՒՄԻՆ...

(Ծար. 9րդ. էջին)

Այսպէս, դէմ դիմաց կը գտնուին երկու յարակից հարցերու, որոնցմէ մին գարգացումի, իսկ միւսն ալ հաւասարակշռութեան կը վերաբերին: Մտածել գիտցող կը տեսնէ շատ մը հարցերու եւ տագնապներու լուծումը, բայց իր մտածումը հաւասարակշռող միայն կը յաջողի ներկայացած հարցերը լուծել եւ տագնապները բաժնաւ: Միտքը եւ կամը մարդկային իմացական կեանքի երկու գլխատըր մղիչ ոյժերն են. միտքը ծնունդ կուտայ մտածումին, բայց կամքի՝ ոյժով է որ կարելի կ'ըլլայ մտածումը հաւասարակշռել եւ արդիւնատրել:

Մարդկային միտքը ունի անկասկած բարդ կառուցումը մը, որ զգայութիւններու, արտաքին ըմբռնումներու, իշխողութեան, գաղափարներու կցորդութեան, երեսակայութեան, վերացականութեան, ընդհանրացումի, դատողութեան ու բանականութեան գմայելի խառնուրդ մըն է: Սփիւռքահայը - եւ նաեւ սփիւռքահայ ղեկավարը - բարեխաղաքար գոյով չէ մնացած այդ հրաշագործ խառնուրդին բարիքներէ: Դժբախտաբար, թանկարժէք ճիւղին - իմա՝ մտածումին - տիրացած հայեր ամէն տեղ եւ ամէն ատեն ըստ բանականին չեն ճկատած այդ ճիւղը հաւասարակշռելու պահանջը, թերեւ բնագորարար խորհելով որ՝ այդ ճիւղը՝ մտածումը ինքնաբերաբար կը հաւասարակշռէ ինքզինքը, ինչ որ դժբախտաբար յաճախ չի պատահիր:

Գիտենք որ՝ կուսակցագիտական դասախօսութիւններ գրեթէ երբեք տեղի չեն ունենար աշխարհի մէջ, բացառելով հայրենիքը, որ միակուսակցական դրութեան գործադրութիւնը իր առանձին կառուցումը կերտած է: Թերեւս այդպիսի դասախօսութիւններու պահանջը չէ տեսնուած, որովհետեւ խորհողներ եղած են որ՝ կեանքը - իմա՝ կուսակցական կեանքը - ինքնաբերաբար կը սորվեցնէ մտածումին հաւասարակշռութիւնը պահելու անհրաժեշտութիւնը: Թերեւս սխալ չէ այս ենթադրութիւնը, բայց հարց կը բարձրանայ գիտնալու թէ՝ բուն իսկ կուսակցական կեանքը հայրենիքէն հեռու եւ օտար ալ հիւրընկալ հորիզոններու վրայ ի՞նչ չափով կարելի եղած է անցնել ու հզօր պահել:

Մեղադրանք չենք փնտրել. կը հարցնենք միայն: Դատախաճիկ ալ չենք սպասել անմիջապէս, բայց կ'ուզենք որ բոլորս ալ մտահոգուել չընթանանք:

...եւ լրիւ ըմբռնենք թէ՝ առանց մտածումին հաւասարակշռութեան պահպանումին, մտածումն իսկ անգործ է մենք մեզ արժեքնէ կարեւորաւ համար:

«ՊԱՀՔԱՐ»

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչ երգչախումբին հիմնադրութեան 80րդ տարեկիցին առթիւ Թիմիս Բարեխնամ Առաջնորդ՝ Գերշտնոր՝ Տ. Գրիգորիս Եպս. Բունիաթեան հանդիմաւոր Ս. Դատարագ պիտի մատուցանէ: Լիսեմէր Լուիսի Ս. Գերշտն եկեղեցւոյ մէջ, 28 Օգոստոս 1987ին:

Ս. Սեղանակց պիտի ծառայեն Բարեխնամ Սարկաւագներ Վարդգէս Կերոյեան եւ Հրաչ Սուրբեան: Պիտի երգող Կոմիտասեան քառաձայն եղանակով, ղեկավարութեամբ Բարեխնամ Նուպար Սարկաւագ Տեմիրճեան:

Հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի երգչախումբէն յաւել բաժնողո անդամներու հոգւոյն ի հանձնառու:

Կը հրաւիրեն հասարակական ժողովուրդը մերկայ գտնուիլ այս հոգեպարար արարողութեան եւ քաջալերել երգչախումբին եռնատնամեայ յարատեւ ծառայութիւնը:

ԱՂԸՂՈՒԹԻՒՆ Ս. Գ. Լ. ԵՐԳՉԱԽՈՒՄԻՆ

Panadería Oriental

de Juan Der Ghazarian e hijos

PAN Y EMPANADAS ARABES

Domingos abierto - Descuentos a instituciones

ATENCION: SI UD. NOS TRAE EL RELLENO,

NOSOTROS LE HACEMOS EL LEHMEYUN

GORRITI 4719. CAP.

T.E.: 71-7924

ՄԱՅՐԵՐՈՒ ՕՐ

Հովանաւորութեամբ Գերշտ. Տէր Գրիգորիս Եպսկ. Բունիաթեանին, նախաձեռնութեամբ Եկեղեցւոյ Տիկնանք Կազմակերպութեան ու մասնակցութեամբ Հայ Օգնութեան Միութեան եւ Հ.Բ.Ը. Միութեան Տիկնանք Յանձնախումբի՝ պիտի տօնուի «Մայրերու Օրը», Օգոստոս 18-ին, ժամը 13ին, յետ պատարագի՝ Հայ Եկեղեցին արաբից մէջ, գեղարուեստական ճիւղ յայտագրով մը: Պիտի ընթրուի օրուայ «Մայրը» եւ տեղի կ'ունենայ հիւրաւիրութիւն:

ՄԻՏԻՏԸ ԱՂԱՏ Է

ESTUDIO JURIDICO

Dr. Bautista Kuyumdjian

Dr. Gabriel E. Williams

Dra. Patricia Kuyumdjian de Williams

Dr. Javier B. Kuyumdjian

TUCUMAN 1438. PISO 7º

T.E.: 40-6809 / 7112 / 49-7049

Deportivo Armenio debuta frente a San Lorenzo

En la noche del pasado viernes, se realizó el sorteo del fixture del Campeonato de Fútbol de Primera División '87/88, que organiza la Asociación del Fútbol Argentino. Este certamen comenzará el 30 de este mes y finalizará el 29 de mayo del año próximo. Intervendrán 20 equipos, que se medirán todos contra todos, en partido y revancha. Cabe agregar que se mantendrán los dos descensos, siempre por el sistema de promedios.

Con el fin de proporcionar una información más completa, les ofrecemos el programa de partidos del **Deportivo Armenio**, para ir palpando juntos y haciendo pronósticos acerca de sus futuros compromisos.

Primera fecha: Vs. San Lorenzo (V).

Luego de este cotejo, **Armenio** jugará sucesivamente con el resto de los equipos, en dos ruedas, invirtiendo la condición de local en la se-

gunda vuelta, y en el siguiente orden:

Segunda fecha: Vs. Platense (L.); **Newell's** (V); **Gimnasia y Esgrima de La Plata** (L); **Argentinos Jrs.** (V); **Independiente** (L); **Instituto** (Córdoba), (V); **River Plate** (L); **Deportivo Español** (V); **Vélez Sarsfield** (L); **Racing** (Córdoba) (V); **Rosario Central** (V); **Estudiantes** (La Plata) (L); **Ferrocarril Oeste** (V); **Unión** (Santa Fe) (L); **Racing Club** (V); **Talleres** (Córdoba) (L); **Boca Jrs.** (V); **Bánfield** (L).

Observando el calendario, notamos que no será nada fácil cumplir con el objetivo fijado que, como todo club que asciende, creemos que consistirá en mantener la categoría. No obstante, debemos confiar en estos hombres dirigidos por Alberto Parsechian, en su mayoría los mismos, que nos dieron tantas alegrías no hace mucho tiempo.

Daniel R. Der Avedissian

COCINA ARMENIA

ELABORACION:

Batir hasta que esté cremosa, 1/3 de taza de manteca. Agregar en porciones, batiendo bien a medida que se va agregando: 1.1/3 de taza de azúcar.

Tarta de manzanas

(Molde: 32 x 20 x 5 cms. de alto)

Añadir, batiendo vigorosamente:

1 huevo,
1 taza de puré de manzanas cocidas,
2 tazas de harina leudante,
1 pizca de sal
1/2 cucharadita de canela
1/3 cucharadita de clavo molido

Agregar, alternando con los ingredientes secos, 1/3 de taza de agua.

Colocar en un molde enmantecado, y poner al horno a 35° y, luego, moderado.

Isabel Tchalian

Pieles en la ciudad y en la costa

Recientemente tuvo efecto un desfile de pieles, del más exquisito buen gusto y calidad que, presentado por la firma **Pieles Chic**, tuvo por escenarios los salones del Alvear Palace Hotel, en Buenos Aires, y las instalaciones del Club C.A.S.A., en la costa de Vicente López.

De una y otra presentaciones, dijo el diario "La Nación":

"El desfile institucional de **Pieles Chic**, realizado en la pasarela del Alvear Palace Hotel ante mucho público y cronistas especializados, demostró bien a las claras la inquietud de la familia Palmbaum -cinco generaciones de peleteros- por adelantarse a las propuestas vigentes y evolucionar hacia un look joven y práctico que refleje la inquietud de los creadores."

Asimismo, en cuanto al desfile realizado en Vicente López, expresó el mismo diario:

"Entre las creaciones de líneas rectas, hombros redondeados y cuellos más importantes que los de tem-

poradas anteriores- se destaca una magnífica capa de zorro blanco digna de la enigmática Greta Garbo. Aunque más acorde con el de-

senfado de Liz Taylor, también fueron comentados los diseños de diferentes pieles teñidas en tonos poco usuales: amarillos, lilas..."

Córdoba:

La colectividad armenia celebra el "Día de la Madre"

El domingo 16 de agosto, la calle Armenia 2072. Con la Asociación Colectividad este motivo, invita a los miembros de la colectividad a participar de este homenaje a todas las madres.

Sociales

Enlace: GUSTAVO ENGULIAN y ALICIA CAPCHIAN

El pasado viernes 17 de julio, S.E. Monseñor Krikoris Pouniatian consagró en la Catedral de San Gregorio El Iluminador el enlace del arquitecto Gustavo Engulian

con la señorita Alicia Capchian, actuando como padrinos Arakel y Elisa Ezeguelian. Los padres de los contrayentes son Misak y Julia Engulian, y Eduardo y Cristina Capchian.

Celebración del "Día de la Madre Armenia"

La Organización de Damas de la Iglesia Apostólica Armenia, conjuntamente con la Asociación de Damas de Beneficencia H.O.M. y la Comisión de Damas de U.G.-A.B., invitan a participar en la celebración del Día de la Madre Armenia, que tendrá

lugar el domingo 16 de agosto, después de la Santa Misa, a las 13 horas. Se servirá un refrigerio y a continuación se desarrollará un programa artístico.

Auspicia este acto S.E. Monseñor Krikoris Pouniatian.

América

Av. Córdoba 4737 - Tel.: 772-8539/8654

EMPRESA AUTORIZADA
CON CARGO A: PAMI

Jubilados - Pensionados - Bancarios

Confitería "Armenia"

PRODUCTOS ORIENTALES

T.E.: 71-4571 Scalabrini Ortiz (ex Canning) 1317

Dra. SIRUHI BELORIAN
Dra. AMARILIS PIRANIAN de KULLAHIAN
ABOGADAS

Uruguay 750, 9° "D"
Capital Federal

T.E.: 45-6213
15 a 19,30 Hs.

TERKA

S.A.C.I.F.I.y.A.

Fábrica de tejidos

Fábrica:

San José 2899, San Justo, Bs. As. T.E.: 651-1651/0634

Administración y ventas:

Moreno 1235, Cap. T.E.: 37-3829/37-6102

EL PROFESIONAL LOS RECETA
BARTAMIAN LOS DISEÑA
SU HIJO LOS PREFIERE
LINEA PIE/RECTOR
DE ORTOPEDIA
BARTAMIAN

Calzado Correctivo

Calzado Deportivo

CALZADO CORRECTIVO A PRUEBA DE CHICOS: CALIDAD Y DISEÑO

PLANTILLAS CORRECTORAS

Ortopedia Bartamian también las pone a sus pies

ARTICULOS DE ORTOPEDIA EN GENERAL

Descuentos desde el 30% a Obras Sociales. Consulte con su Obra Social sobre otros beneficios.

Bartamian

Av. Belgrano 1699 Tel. 45-5213 Bs. As.
Av. 7 N° 1134 Tel. 3-4935 La Plata

Periódico Armenio
"SARDARABAD"
de la
ASOCIACION CULTURAL
TEKEYAN

Redacción y Administración
Cnel. Niceto Vega 4779
1414 - CAPITAL FEDERAL
T.E. 771-2520
Horario de atención: Lun a Vier
de 10.00 a 19.00 hs

Registro Nac. de la
Propiedad Intelectual
278.315
Director
MIHRAN SARAFIAN

Corresponsalia, recepción de
aviso y suscripciones en
BRASIL
Sr. Hrair Chahinian
Av. Coxingui 191 Ap. 84
Cep. 30579 - San Pablo
T.E. 813-6731

URUGUAY
Dr. Pedro Tanielian
Benito Blanco 675 Ap. 201
T.E.: 70-3114 Montevideo